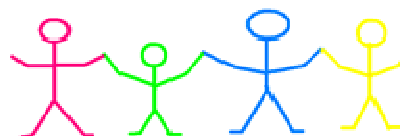

**Orosházi Járás
Esélyteremtő
Programterve**

**AZ OROSHÁZI JÁRÁS
ESÉLYTEREMTŐ PROGRAMTERVE**

Békéssámson

Csanádapáca

Gádosoros

Kardoskút

Nagyszénás

Orosháza

Tótkomlós

Pusztaföldvár

2015

Programterv lezárva: 2015.08.05.

Beérkezett észrevételek alapján javítva: 2015.08.07.

Programterv elfogadva: 2015.08.07.

Készült:

Orosháza Város Önkormányzata

„Együtt egymásért –

Területi összefogás az Orosházi Járásban az esélyegyenlőség biztosítása érdekében”
tárgyú

ÁROP-1.A.3-2014-2014-0122

kódszámú

pályázata keretében

Tartalom

1. Bevezetés.....	4
1.1. Az esélyteremtő programterv háttere és célja.....	5
1.2. Az Esélyteremtő programterv felépítése és módszertana.....	5
1.3. Az esélyegyenlőség társadalmi háttere.....	8
1.4. Az esélyegyenlőség jogi háttere	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. Az esélyegyenlőségi program hátrányos helyzetű csoportjainak bemutatása	20
3.1. A nők helyzete, esélyegyenlősége	20
3.2. A roma és mélyszegénységben élők esélyegyenlősége	20
3.3. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	21
3.4. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	21
3.5. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	22
4. Helyi partnerség, non és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	23
5. A helyi esélyegyenlőségi programok áttekintése	28
Békéssámszon Község Önkormányzata.....	28
Csanádapáca Község Önkormányzata.....	33
Gádosoros Nagyközség Önkormányzat	36
Kardoskút Község	38
Nagyszénás Önkormányzat	41
Pusztaföldvár Község Önkormányzat	48
Tótkomlós Város Önkormányzat	49
6. Helyzetelemzés.....	52
6.1. A kérdőíves felmérés eredményeinek áttekintése	52
7. Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének Intézkedései	67
7.1. Jövőkép és küldetés	67
7.2. Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programterv kerekasztalának stratégiai prioritásai.....	69
7.3. Megvalósítás és legitimáció	70
8. Mellékletek.....	72
1. melléklet: Kapcsolódó EU és nemzeti stratégiák	72
2. melléklet: Észlelt hátrányos megkülönböztetés.....	74
3. melléklet: Az Orosházi járás esélyegyenlőségi problémáira	76
9. Felhasznált irodalom	78

Egy világ

*Hiszem, hogy van egy világ,
ahol mindenki boldog.
Ahol mindenki örömtől kiált,
mert nincsenek gondok.*

*Nincsenek szegények,
nincsenek gazdagok.
Nincsenek kicsik
és nincsenek nagyok.*

*Minden jó és minden szép.
Hidd el, ez nem csak egy álomkép!
Próbálok menni, sajnos nem tudok.
De hiszem, hogy egyszer én is oda jutok.*

Peres Roland János

*„Egy ember nemcsak a tetteivel árthat másoknak,
hanem a közömbösségével is, és ebben az esetben
is felelősség terheli őt.”*

John Stuart Mill

1. Bevezetés

A minden ember számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását. Valamint egy olyan társadalmi légkör, kultúra kialakítását is, amelyben a sokféleség valamint a másság elfogadott és vallott normaként, értéként jelenik meg. Ezen elvárások alapján az ország – megyék, járások, települések – feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása jól elkülöníthető fogalmak, amelyek egyben egymást kiegészíthető célokat jelölnek meg: az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit lehetővé tesz az adott védett csoport számára is; az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Az esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

1.1. Az esélyteremtő programterv háttere és célja

Az Orosházi Járás valamennyi településének együttműködésével készült el az Orosházi Járási Esélyteremtő-programterve, amely pályázati forrásból - *ÁROP-1.A.3-2014 -2014-0122 „Együtt egymásért- Területi összefogás az Orosházi Járásban az esélyegyenlőség biztosítás érdekében”*- valósult meg.

A járási szintű együttműködés javítja a feladatok szervezésének, ellátásának minőségét és koordinációját, ésszerű költségfelhasználást tesz lehetővé, így jelentősen javulhat a költséghatékonyság és a problémakezelés színvonala. Az elkészült programterv a Orosházi Járás valamennyi (8) településére kiterjed.

Jelen programterv legfőbb célja, olyan koncepció kidolgozása az Orosházi Járás számára, amely megvalósíthatja a további „esélyteremtés” alapját, folyamatát, kijelöli a főbb fókuszpontokat, stratégiai irányokat, rámutat ezek előnyeire, és elemzi az előnyök kiaknázásához szükséges alapvető feltételeket. Az Esélyteremtő-programterv elkészítésének további célja, hogy a járásnak legyen egy egységesen kidolgozott és elfogadott programterve az esélyegyenlőségi kérdésekre.

1.2. Az Esélyteremtő programterv felépítése és módszertana

Az esélyteremtő programterv tartalmazza a járási szintű helyzetelemzést. A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a járásban élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen területi, jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján az adott járás milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzd.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához megerősítő intézkedéseket kell kidolgozni, melynek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. A program része a körütekintő, részletes helyzetelemzés, értékelés az alapelvek, célok meghatározása, a továbblépés lehetőségeinek megkeresése a partnerségi megközelítés lehetőségének számba vételével.

Az alkalmazott módszertan segítségével a járás települései olyan szakmai programterv birtokába jutnak, amely egyfajta iránytűként szolgál az esélyteremtés irányok, a megvalósítási feltételek, illetve a konkrét lépések, tevékenységek meghatározásához. A programterv készítése során alkalmazott alapelvek az alábbiak:

A. Primer és szekunder információk összhangja

A programterv kidolgozás során egyaránt érdemes támaszkodni a szekunder információkra (statisztikai adatok, korábban elkészült fejlesztési (HEP) koncepciók és programok), ugyanakkor

azonban az elérhető szekunder információk, adatok primer információkkal való kiegészítése szintén indokolt. A primer információgyűjtés településeken felvet kérdőív, interjúk és fókuszcsoportok.

B. Az érintettek bevonása – széles körű egyeztetés

A programterv kidolgozás során jelentős hangsúlyt fektetünk arra, hogy az érintettek, a járás önkormányzatainak, vállalkozásainak és civil szervezetinek képviselői befolyásolhassák a tervezési dokumentum tartalmát, érdekeiket, elképzeléseiket megjeleníthessék. Ezt szolgálja a részletes primer kutatás, valamint a kísérő egyeztetési folyamat.

C. Gyakorlatorientált megközelítés

A programterv elkészítése során az elméleti megfelelés és a gyakorlati alkalmazhatóság egyszerre kerül figyelembevételre; törekszünk olyan programterv elkészítésére, amely a gyakorlatban is megvalósítható prioritásokkal rendelkezik, és alkalmas a közösség támogatására.

A helyzetelemzés során alkalmazott módszerek

Az alapelvek gyakorlati alkalmazását támasztják alá a fejlesztési dokumentumban nyomon követhető módszerek. A helyzetfeltáráshoz, illetve az abból levonható következtetések megalapozásához az alábbi konkrét módszereket alkalmaztuk:

- Országos, megyei és járási szintű háttéranyagok, koncepciók,
- Egészségügyi és társadalmi adatbázisok összefoglaló helyzetértékelése,
- Szekunder információk összegyűjtése;
- Akciókutatási modell alkalmazása
- Elmetérkép előzetes ismeretek, gondolatok, érzések összegyűjtésére
- Kérdőíves kutatás
- A helyi esélyegyenlőségi programok (HEP) felülvizsgálata az önkormányzati beszámolók alapján
- Kerekasztal résztvevőinek személyes tapasztalatai saját szakterületükön belül
- Jó gyakorlatok feltérképezése

1.3. Az esélyegyenlőség társadalmi háttere

Egy társadalmat akkor tekintünk igazán egységesnek, ha az egyes társadalmi státuszokat nem választják el átjárhatatlan falak, ha az egyik státusból át lehet jutni a másikba, ha lehetséges köztük a váltás, ha nincsenek olyan csoportok, amelyek totális mértékben ki vannak rekesztve az erőforrásokból, a különböző (gazdasági, politikai, kulturális, kapcsolati stb.) tőkékből, és ha – legalább valamennyire - az alacsony státuszú csoportok számára is elérhetőek a mások számára könnyen hozzáférhető javak.

A témakörrel kapcsolatos egyik probléma, hogy a kapcsolódó és napi szinten is használt fogalmak tartalma nem kellően tisztázott, így félreértésre ad lehetőséget. Ezt elkerülendő az esélyegyenlőséghez köthető legfontosabb fogalmakat vesszük sorra azzal a céllal, hogy kialakítsuk azt a „közös nyelvet”, mely segíti a mélyebb összefüggések feltárását is.

Az **egyenlő bánásmód** elve a diszkrimináció, vagyis a hátrányos megkülönböztetés tilalmát jelenti. Ezen elv szerint emberek vagy embercsoportok között nem lehet indokolatlanul különbséget tenni. A jogi szabályozás fő kérdése, hogy mi minősül indokolatlan különbségtételnek, hogy ki köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét, illetve annak megsértése hogyan szankcionálható.

A **hátrányos megkülönböztetés**, diszkrimináció vagy negatív diszkrimináció az ösztönös (nem tudatos) vagy tudatos kirekesztő, megalázó cselekedet. Indítéka lehet a fölérendeltség (uralom, elsődlegesség, dominancia) megszerzése vagy megtartása az embercsoporton belül vagy csoportok között. Az egyenlő bánásmód elvével ellentétes eljárás. Általa létrejön az esélyegyenlőtlenség, melyet a meglévő elsődlegesség, privilégium, aránytalan mentelmi jog, protekció vagy a protekcionizmus bármelyike jellemez. Ürügye pedig a személy vagy embercsoport másiktól eltérő tulajdonságáról (másságáról) szerzett ismeret.

A hátrányos megkülönböztetés viselkedésbeli háttere társas tanulás útján létrejött sztereotípiák

A **sztereotípiák** olyan személyiség sémák, amelyek a gyors és hatékony adatfeldolgozást segítik elő. A köztudatban a sztereotípia fogalma negatív csengésű - sokszor tévesen azonosítják az előítélettel -, de agyunk számára nélkülözhetetlen információt osztályozó folyamat része. Az így meghatározott és elraktározott adatok azonban az egyénre kivetítve pontatlanok és ezért félrevezetőek lehetnek, viszont a sémák használata nélkül sokkal kevesebb információt tudnánk feldolgozni.

Néhány jellemző példa:

- Nemi sztereotípiák. Férfi-nő, apa-anyja szerepek jellemzői
- Szexuális sztereotípiák. Hetero-, és homoszexuális megítélések

- Megjelenésre és kinézetre vonatkozó sztereotípiák. A kinézet alapján köztudatban lévő sztereotípiák. Pl.: „a szőke nők buták”, „a kövérek lusták”.
- Nemzeti és etnikai sztereotípiák nemzeti hovatartozásra épülő sztereotípiák, mint például a „svájci precíz”, „az olasz vidám”
- Szakmákról szóló sztereotípiák. Különböző szakmákhoz társított sztereotípiák.

Az **előítélet** a tényeken, a hibás vagy merev általánosításokon alapuló, előre kialakított feltételezés, vélemény. Az előítélet a gondolkodás gazdaságosságra törekvő tulajdonságának velejárója - mindenki él vele, ha nem is éppen az emberekkel kapcsolatosan, viszont nem azonos az előzetes ítélet fogalmával.

Az **önbeteljesítő jóslat** ha az előítéleteinek megfelelően viselkedik valaki egy adott személlyel, vagy csoporttal hosszabb ideig, gyakori az a jelenség, hogy az adott egyén, vagy csoport nem tud máshogyan reagálni, mint amit az előítéletek sugallnak, és végül beteljesíti az elvárásokat.

A **pygmalion hatás** az előbbi fogalomhoz kapcsolódik szorosan az a kutatásokkal is alátámasztott jelenség, melyet oktatás terén vizsgáltak. E szerint a tanárok – nem feltétlenül tudatos – elvárásai és viszonyulásai diákjaik felé – nem feltétlenül tudatosan – olyan viselkedést eredményeznek, melyek megerősítik a diákokat vagy elbátortalanítják. Önbizalmukat megtámogatják vagy csökkentik, ami nagy hatással van iskolai teljesítményükre is.

A **diszkrimináció** modern használatban, olyan megkülönböztető bánásmód (cselekedet, tevékenység, kijelentés, elmulasztott tett, viselkedés), mely az egyén (személy) vagy a csoport esélyegyenlőségére hat. A hatása lehet negatív vagy pozitív, módszere pedig nyílt vagy burkolt.

A hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció vagy negatív diszkrimináció az ösztönös vagy tudatos kirekesztő, megalázó cselekedet. Indítéka lehet a fölérendeltség (uralom, elsődlegesség, dominancia) megszerzése vagy megtartása az embercsoporton belül vagy csoportok között. Az egyenlő bánásmód elvével ellentétes eljárás. Általa létrejön az esélyegyenlőtlenség, a gazdasági vagy a társadalmi igazságtalanság, melyet a meglévő elsődlegesség, privilégium, aránytalan mentelmi jog, protekció vagy a protekcionizmus bármelyike jellemez. Ürügye pedig a személy vagy embercsoport másiktól eltérő tulajdonságáról (másságáról) szerzett ismeret.

A **pozitív diszkrimináció**, hátrányt csökkentő megkülönböztetés csoportra, személyre vonatkozó jogi, adminisztratív vagy egyéb segítséget jelent, melyre a csoport vagy személy valamilyen szempontból a többséghez képest hátrányos helyzete ad okot. Indítéka a domináns egyén vagy csoport együttérzése, megértés illetve a másik fél követelése vagy tiltakozása a gazdasági és társadalmi igazságtalanság ellen. Szándéka a szolidaritás, az embercsoportok közötti gazdasági vagy társadalmi igazságtalanság enyhítése, vagyis az esélyegyenlőség megteremtése.

A pozitív diszkrimináció bizonyos esetben korlátokat állít főleg a domináns és esetleg a hátrányos helyzetben lévőknek, mégis az esélyegyenlőséget vizsgálva igazságosabb. Például ilyen egy alulképviselt csoport tagjainak segítése, részesülése az arányosság elvén (kvótával).

Az **esélyegyenlőség** (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Minden embernek ugyanolyan lehetősége kell, hogy legyen szükségletei kielégítésére, törekvései és életcéljai megvalósításához. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

Hogyan lehet ezen változtatni?

A hátrányos megkülönböztetés viselkedésszerű háttére társas tanulás útján létrejött, ugyanakkor nem meglepő, hogy a „nem” megkülönböztető magatartás is szintén társas tanulás útján jön létre. A legtöbb társadalom és viselkedéstudományi tanulmány e témában a következő lehetőségeket vázolja fel:

Kontaktus hipotézis

Ezen gondolat képviselői szerint – és ezt számos kutatás is alátámasztotta – ha két egymással konfliktusban álló csoport tagjai kapcsolatba kerülnek egymással, jelentősen csökkenhet az előítéletek ereje. Természetesen nem minden esetben. Van néhány feltétel, melynek teljesülnie kell hozzá: egyenlő státuszban legyen a két csoport; közös fölérendelt célok; az együttműködés feltételeinek megteremtése; továbbá, hogy a találkozást, kapcsolatépítést mindkét fél által elismert intézmények támogassák. Egy ilyen találkozás során a feleknek lehetősége nyílik megismerni a másik csoport tagjának nézőpontját, történetét és személyes jellemzőit, amelyek mind csökkenthetik a túláltalánosított elgondolásokat. Ennek az egyik kiváló módszere az élőkönyvtár.

Az élő könyvtár a kétezres évek elején Dániából indult kezdeményezés, amely a közvetlen találkozás és a személyes élmény módszerével küzd az előítéletek ellen.

Az élő könyvtár olyan, mint egy "hagyományos" könyvtár, azzal a különbséggel, hogy itt emberek a könyvek, és az olvasás egy rövid, 30-60 perces beszélgetés formáját ölti. Ezek a könyvek olyan csoportok tagjai közül kerülnek ki, melyekkel szemben negatív előítéletek élnek a társadalom széles rétegeiben, és amelyek ennek következtében könnyen válnak diszkrimináció áldozatává (pl. romák, menekültek, zsidók, melegek, leszbikusok, transzneműek, hajléktalanok, fogyatékkal élők, stb.). Az "olvasás" során az "olvasók" - akik azelőtt talán soha nem találkoztak az adott csoporthoz tartozó

személlyel - békés, biztonságos körülmények között beszélgetnek a könyvekkel, és a személyes találkozásnak köszönhetően jobban megismerik a szóban forgó kisebbség életét, problémáit, örömeit.

Mozaik módszer

Ezt a módszert már igen régóta használják az oktatás területén (is), legfőképpen az előítéletek csökkentésére. A gyakorlatban való alkalmazás lényege, hogy a diákoknak csoportokba osztva kell megoldaniuk úgy adott feladatokat, hogy az csak egymással együttműködve lehetséges. Ezáltal pedig növekszik a kooperáció képessége, az egymásra figyelés és a másik elfogadásának a készsége.

Empátia fejlesztése

Sikerrel alkalmazták számos előítélettel szemben, a diszkriminált csoporttal kapcsolatos empátia fejlesztését. Annak a készségnek, képességnek a fejlesztését jelentette ez, hogy minél jobban bele tudják magukat képzelni a csoport tagjai a másik ember helyzetébe, érzéseinek, gondolatainak milyenségébe.

Tudatosítás, nyitottság, alternatív lehetőségek felmutatása, megkeresése

Az előítéletek, sztereotípiák nagyon gyakran nem tudatosan vannak jelen az életünkben és határozzák meg viselkedésünket. Emiatt is fontos szempont az előítéletes gondolataink tudatosítása. Természetesen önmagában ez csak az első lépés. Fontos következő lépés pedig azoknak a lehetőségeknek a megvizsgálása és számbavétele a sztereotípiáink kapcsán, melyek ellenérvekként szólhatnak, melyek alternatív magyarázatot jelenthetnek.

PC (ejtsd: piszi) kommunikáció

Amerikában indult az a mozgalom, mely a politikai korrektség elvét hangsúlyozza az emberek egymás közti kommunikációjában. Céljuk, hogy ne lehessen sértő módon megnevezni embereket, helyzeteket, állapotokat, tetteket.

1.4. Az esélyegyenlőség jogi háttere

Nemzetközi jog a diszkrimináció ellenes küzdelemben

Léteznek olyan nemzetközi jogi eszközök, amelyek igénybe vehetők mind egyéni jogsérelmek esetén, mind pedig akkor, ha egy civil szervezet megítélése szerint a kormányzat nem lép fel kellő hatékonysággal a hátrányos megkülönböztetés jelenségei ellen. Kiemelendő az ENSZ emberi-jogi intézményrendszere, az ENSZ égisze alatt számos emberi jogi tárgyú szerződés született, ezek 4 fő csoportja:

1. Általános kereteket jelentő szerződések és dokumentumok:

- Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (csak ajánlás jellegű, de fontos - 1948-ban fogadták el)
- Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1976. évi 8. tvr. hirdeti ki nálunk)
- Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1976. évi 9. tvr.)

2. Diszkrimináció tilalmát kimondó szerződések:

- Faji megkülönböztetés kiküszöböléséről szóló egyezmény (1969. évi 8. tvr.)
- Apartheid tilalmáról szóló egyezmény (1976. évi 27. tvr.)
- UNESCO egyezmény az oktatási diszkrimináció ellen (1960. december)
- Nőkkel szembeni megkülönböztetés felszámolásáról szóló egyezmény (1982. évi 10. tvr.)

3. A menekültek, hontalanok és egyéb migránsok helyzetére vonatkozó rendelkezések

4. Specifikus helyzetű csoportokra és specifikus kérdésekre vonatkozó egyezmények:

- Egyezmény a gyermek jogairól (1989, 1991. évi LXVI. tv.)
- A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetés vagy bánásmód elleni egyezmény (1984, 1988. évi 3. tvr.)

Európai Unió jogi szabályozása

Az esélyegyenlőség egy olyan általános alapelv, amelynek leglényegesebb szempontjai az Európai Közösség alapító egyezményének 6. cikkelyében (tilalom nemzeti hovatartozás miatti diszkriminációról) valamint a 119. cikkelyében (a nők és férfiak egyenlő bérezése) vannak lefektetve. Ezek az alapelvek minden területen alkalmazandók, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre. Ahhoz, hogy az esélyegyenlőség elve a gyakorlatban is érvényesülhessen, szükség lehet ún. pozitív megkülönböztető intézkedésekre is.

Az Amszterdami szerződés hatálybalépésével egy új, a diszkrimináció tilalmáról szóló 6/A cikkely erősíti meg az esélyegyenlőség elvét. Ezen új cikkely célja, hogy a Tanács megtehesse a szükséges intézkedéseket mindennemű, a nembeli, a faji, az etnikai hovatartozáson, a koron, a vallási, a lelkiismereti, és a szexuális érdeklődésen alapuló diszkrimináció leküzdése érdekében.

Magyar jogszabályok az esélyegyenlőséghez kapcsolódóan

Az Irányelvek átültetését szolgáló Esélyegyenlőségi törvény alapjaiban reformálta meg a magyar diszkrimináció-ellenes rendszert. Egységessé tette a különböző jogágak diszkrimináció-ellenes rendelkezéseit; bevezette a diszkriminációt megvalósító magatartások (közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetés, megtorlás, szegregáció stb.) definícióit. Létrehozta a hátrányos megkülönböztetés ellen fellépni hivatott egységes hatóságot az Egyenlő Bánásmód Hatóságot; kiterjesztette a bizonyítási teher megfordításának kötelezettséget szinte minden diszkriminációs ügyre; végül pedig, megteremtette annak lehetőségét, hogy a civil szervezetek a közérdekű igényérvényesítés keretében fellépjenek az olyan diszkriminatív megnyilvánulások ellen, amelyeknek nincs egyénileg azonosítható áldozata.

Az egyenlő bánásmód területét érintő legfontosabb jogszabályok

- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2011. évi CXCV. törvény - a közszolgálati tisztviselőkről
- 2011. évi CXII. törvény - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság Tanácsadó Testületének állásfoglalásai és jogszabály alkotási javaslatai

- 309/1/2011. (II.11) TT. sz. állásfoglalás az akadálymentesítési kötelezettségről
- 309/2/2011. (III.25.) TT. sz. állásfoglalás az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. hatályáról
- 288/1/2010. (II.11.) TT. sz. állásfoglalás a 362/2004. (XII.26.) Korm. Rendelet 2009. október 1. napjától hatályos 14/B. §-ának eljárásjogi értelmezéséről

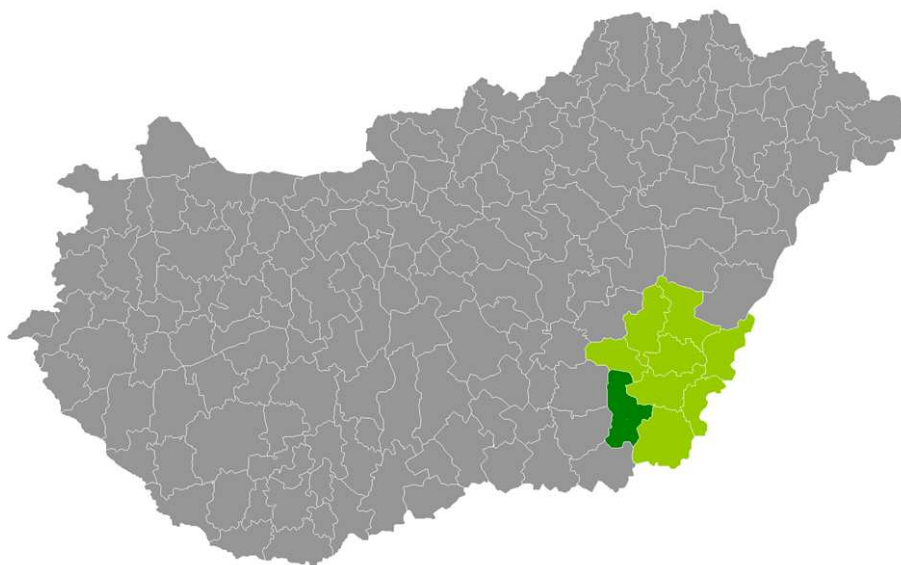
- 288/4/2010. (VI.21.) TT. sz. állásfoglalás az európai uniós jog hatályosulásával kapcsolatos kérdésekről
- 288/2/2010. (IV.9.) TT. sz. állásfoglalás az egyéb helyzet meghatározásával kapcsolatban
- 384/5/2008.(IV.10.) TT. sz. állásfoglalás a zaklatás és a szexuális zaklatás fogalmáról
- 384/4/2008. (III.28.) TT. sz. állásfoglalás a bizonyítási kötelezettség megosztásával kapcsolatban
- 384/3/2008. (II. 27.) TT. sz. állásfoglalás a megtorlás fogalmáról
- 384/2/2008. TT. sz. állásfoglalás az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elvéről
- 2/2007. (III.23.) TT. sz. állásfoglalás az egyenlő bánásmód követelményéről a közoktatásban
- 1/2007. TT. sz. állásfoglalás az állásinterjúknál feltehető munkáltatói kérdésekről
- 10.007/2/2006. TT. sz. állásfoglalás arról, hogy a hitelintézetnek minősülő jogi személyeknek a hitelintézeti törvény hatálya alá tartozó jogviszonyaira kiterjed az Ebktv. hatálya
- 10.007/3/2006. TT. sz. állásfoglalása az akadálymentesítési kötelezettségről
- A Tanácsadó Testület jogszabály módosítási javaslata a fogyatékkal élőket érintő ésszerű alkalmazkodás követelményének kodifikálására
- A Tanácsadó Testület jogszabály módosítási javaslata a munkaköri orvosi alkalmassági véleményekkel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan
- A Tanácsadó Testület jogalkotási javaslata a házasság intézményének megnyitásáról a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű emberek részére.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az átlagos településszám Békés megye járásaiban az egyik legalacsonyabb, Hajdú-Bihar megyéhez hasonlóan egy járásra mindössze nyolc település jut, feleannyi, mint országosan. A Gyulai és a Békéscsabai járásban, országos viszonylatban is magas járásközpontokban élő népesség aránya, ezekben a térségekben a járás székhelyén a lakónépesség megközelítőleg háromnegyede lakik. A megye kilenc járása közül ötben a városi népesség aránya meghaladja a 80%-ot.

Járás neve	Székhely	Település	Ebből város	Népesség (2013.01.01.)	Terület (km ²)
Békéscsabai járás	Békéscsaba	9	3	82 424	636,16
Békési járás	Békés	7	2	37 259	525,24
Gyomaendrődi járás	Gyomaendrőd	5	2	23 980	686,21
Gyulai járás	Gyula	4	2	41 579	413,22
Mezőkovácsházai járás	Mezőkovácsháza	18	4	40 608	881,49
Orosházi járás	Orosháza	8	2	51 392	717,18
Sarkadi járás	Sarkad	11	1	23 228	570,97
Szarvasi járás	Szarvas	6	2	28 558	485,06
Szeghalmi járás	Szeghalom	7	4	30 125	714,19

Az orosházi járás Békés megye nyugati szegletében 717 km² területen helyezkedik el, a népesség száma 50835 fő. A járás illetékességi területe nyolc településre (Békéssámson, Csanádapáca, Gádos, Nagyszénás, Kardoskút, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós) terjed ki, melyből Orosháza és Tótkomlós város jogállású.

Orosháza

Orosháza Magyarország Dél-keleti szektorában, a Dél-Alföldi régió területén, Békés megyében helyezkedik el. Földrajzilag síkság, folyója nincs, tavai csak a város határában. Természetes úton született a Gyopárosi tó, amely a nevét adta a helyi gyógy- és strandfürdőnek. 2013. január 1-jétől Orosháza járási hivatali központ szerepet tölt be, továbbá a város regionális szintű feladatokat is ellát. A város gazdasági élete az ipar által meghatározott, amelyet hagyományosan jelentős mezőgazdaság és élelmiszeripar egészít ki.

Orosháza területe 20 222 ha, ebből a település belterülete 2 318 ha. 2011. évi adatok szerint az állandó lakosság 30 240 főt számlál. A településen található lakások száma 14 073 db, ebből önkormányzati tulajdonú lakásról 347 db esetén beszélhetünk.

Település	Rang (2013. 07.15.)	Kistérség (2013. 01.01.)	Népesség (2012.01.01.)	Terület (km ²)
Békéssámson	község	Orosházai	2 318	71,21
Csanádapáca	község	Orosházai	2 617	51,30
Gádos	nagyközség	Orosházai	3 555	38,13
Kardoskút	község	Orosházai	885	76,58
Nagyszénás	nagyközség	Orosházai	5 070	95,56
Orosháza	járasszékhely város	Orosházai	28 910	202,22
Pusztaföldvár	község	Orosházai	1 700	57,13
Tótkomlós	város	Orosházai	5 780	125,05

A város könnyen megközelíthető vonattal és gépkocsival egyaránt, a településnek egy állomása és öt megállóhelye van. Gépkocsival a 47-es főútvonalon Békéscsaba, és Hódmezővásárhely között közelíthető meg. Az M5-ös autópálya viszonylag közel helyezkedik el, továbbá a városon áthalad a 47. számú főút (Szeged-Orosháza-Debrecen), valamint a Kiskunfélegyháza-Orosháza-Battonya határátkelő út is.

Orosháza Békés megye legiparosodottabb városa, fejlett mezőgazdasági és szolgáltató központ. A magyar üvegipar, valamint a libamáj fellegvára, de egyértelműen növekedési pályára állt az orosházi gépgyártás is. A 2000-ben létesült Ipari Park az M43-as autópályától 40 km-re, az M5-ös autópályától 57 km-re, míg a várost északról elkerülő 47-es számú főúttól 3 km-re helyezkedik el mintegy 40 hektáros területen. Jelenleg 11 vállalkozás működik a Parkban 20 hektáros területen, további 15 hektár a hasznosítható szabad terület. Az Ipari Park tömegközlekedéssel is megközelíthető, hiszen a 10-es viszonylatban közlekedő helyi autóbuszjárat végállomása ott található.

A város egyik fejlődő ágazata az idegenforgalom, mivel a település egyik városrészében található a Gyopárosfürdő, amely gyógyászati célokat szolgál. A város önkormányzata a korábbiakban elfogadott egy az idegenforgalom fejlesztését és összefoglalását tartalmazó koncepciót, amely tartalmazza többek között a város európai nemzetközi gyógyhellyé fejlesztését, gyógyászati kutatóműhely kialakítását, valamint a már meglévő fürdőhelyek fejlesztését, további szálláshelyek kialakítását és a termálenergia felhasználásának fejlesztését. Mindezen idegenforgalmi lehetőségek munkahelyeket teremtenek, valamint többletbevételhez juttatják a helyi vállalkozásokat és lakosságot.

Orosháza lakónépessége az elmúlt időszakban egyenletesen fogyatkozó tendenciát mutat. Pontos adatok szerint 2007-2012 között a csökkenés 1595 fő, amely az induló állapothoz képest 5,1%-os csökkenést jelent. 2012. évi adatok alapján a város lakónépességének száma 29.439 fő volt. A lakosság nemenkénti megoszlása 52-48%. A korcsoportonkénti megoszlás azonos alakulást mutat, ennek megfelelően magas a munkaképes korcsoport aránya a városban.

Békéssámszon

Békéssámszon község a Dél-Alföldi régióban, Békés megyében található. Az Alföld déli, a megye délnyugati részén fekszik, közvetlenül Békés és Csongrád megyék határánál, a Száraz-ér mellett. A megye székhelyétől, Békéscsabától kb. 60 km-re, a Csongrád megyei Hódmezővásárhelytől kb. 20 km-re, míg a legközelebbi várostól, Tótkomlóstól kb. 15 km-re fekszik.

Földrajzilag az Alföld Körös-Maros köze középtájának Csongrádi-sík nevű kistájához tartozik.

Közúton a Hódmezővásárhelyt Tótkomlóssal összekötő alsóbbrendű főúton érhető el. Vasútvonal nem vezet át a községen, a legközelebbi vasútállomás a kb. 15 km-re lévő Tótkomlóson található.

A község teljes népessége 2426 fő 2014. évi adatok alapján, a népsűrűség 33, 30 fő/km².

Csanádapáca

Csanádapáca Békés megye déli részén fekszik. Békéscsabától 25 km-re, Orosházától pedig 20 km-re található. A megyeszékhelyről a 4432. számú úton, Orosházáról pedig a 4429. számúról közelíthető meg. Mindkét városból autóbusszal érhető el.

Belterülete 378 hektár, külterülete 4753 hektár. A teljes népesség 2014-es adatok alapján 2563 fő, népsűrűség 52,57 fő/km².

Gádoros

Gádoros nagyközség Békés megye északnyugati részén fekszik. Nyugat felől Árpádhalom, északról Eperjes településekkel, kelet felől Nagyszénással, délről Szentetornyával határolt. Természetes felszíni

vize a Mágocsi-ér, mely az Orosháza-Szentesi műutat érinti. Teljes népessége 3548 fő 2014-es adatok alapján, népsűrűség 98,22 fő/km².

Kardoskút

Kardoskút község Békés megye dél-nyugati részén, Orosháza és Tótkomlós városok között helyezkedik el. A települést északon és keleten Orosháza, dél-keleten Pusztaföldvár, délen Tótkomlós és Békéssámson, nyugaton Székkutas település határolja.

A település a 4427. számú alsórendű út mentén helyezkedik el. A távolsági közlekedés lehetséges formája a vonatközlekedés. Vonattal a MÁV 125-ös számú Mezőtúr - Orosháza - Mezőhegyes vasútvonalán érhető el a település.

Kardoskút lakosságának száma 2012 decemberében 916 fő volt. A település 1949-ben vált különállóvá Hódmezővásárhely közigazgatási területéből. Ekkor a KSH statisztikája szerint, állandó lakosainak száma 2465 fő volt, amely a hosszú évtizedek alatt mára erőteljesen lecsökkent.

Nagyszénás

A Maros-Körös közében, Orosházától 14 km-re északra. Nagyszénás nagyközség közúton Orosháza, Szarvas, Gádoros illetve Kondoros felől közelíthető meg, vasúton pedig az Orosháza- Mezőtúr vonalon fekszik. Megyénk nyugati részén található, Kiscsáköval, Orosházával (Szentetornyával), Gádorossal, Csorvással, Csabacsúddal, Kardossal és Kondorossal határos.

Pusztaföldvár

Pusztaföldvár Békés megye nyugati részén található. Orosházától 11 km-re , Békéscsabától 33 km-re fekvő település. Közvetlenül busszal megközelíthető Orosházáról, Csanádapácsról és Békéscsabáról.

Teljes népessége 2014-es adatok alapján 1689 fő. 2001-ben a település lakosságának 97%-a magyar, 2%-a cigány és 1%-a egyéb nemzetiségűnek vallotta magát. Pusztaföldvár Békés megye nyugati részén található.

Tótkomlós

Tótkomlós a Dél-Alföldi turisztikai régióban, a Maros-hordalékkúp részének hátsági területén található, 15 km-re, déli irányban Orosházától. 1993-tól viseli a városi rangot, lakóinak száma mintegy 6700 fő. Tótkomlós Orosháza és Mezőhegyes között fekszik, ahonnan közúton megközelíthető. Továbbá a település vonattal is elérhető.

Az orosházi járás bemutatása számokban 2013

Járasközpont	Orosháza
Járasközpontban élők aránya	56 %
Települések száma	8
Népességszáma	50835
Városi népesség aránya	68%
Népsűrűség, fő/km ²	71.9
14 év alattiak aránya	13.5%
15-64 évesek aránya	66.8%
65 év felettiek aránya	19.6%
Élveszülések	432
Halálozások	844
Odavándorlások	2 013
Elvándorlások	2 235
Háztartások száma	22 493
Családok száma	14 413
Nyilvántartott álláskeresők száma	3 117
Adófizetők száma	23 252
Működő vállalkozások száma	2 551
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem, ezer Ft	1 533
Veszélyeztetett kiskorúak száma	666
Ápolási díjban részesülők száma	404
Közgyógyellátásra jogosultak száma	1 391
Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma ezer lakosra	356.3
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma ezer lakosra	4.8
Óvodával rendelkező települések aránya	100 %
Általános iskolával rendelkező települések aránya	100 %
Középiskolával rendelkező települések aránya	25 %
Lakásállomány	24 805
Lakásépítés	63
Lakásmegszűnések	34
vasútállomással rendelkező települések	5

„A civilizációkat az alapján kellene megítélni, hogy hogyan bánnak a kisebbségekkel.”

Mahatma Gandhi

3. Az esélyegyenlőségi program hátrányos helyzetű csoportjainak bemutatása

3.1. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb. A településeken élő nőket gazdasági szempontból a munkahelyek hiánya és a foglalkoztatási nehézségek különösen sújtják. A településeken kevés foglalkoztatást nyújtó gazdasági, ipari, kereskedelmi munkalehetőség van, erre csak a közfoglalkoztatási munkaprogram ad lehetőséget. A települések többségén a közfoglalkoztatási munkaprogramon kívül más foglalkoztatási lehetőség nincs.

Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatás a települések jelentős részében nincs. Legközelebbi bölcsődei elhelyezés Tótkomlós illetve Orosháza városban található, ám ezt a településeken élők nem mindig veszik igénybe, mivel a távolság miatt a kisgyermek és munka mellett nem összeegyeztethető. Családi napközi igénye eltérő a járáson belül. A legtöbbször ezért három évig otthon maradnak a GYES-en az anyukák, ez azonban túl hosszú idő, és ezért már nem térhet vissza régi munkahelyére, és a kihagyásra hivatkozva új munkahelyet is nehezebben talál. A munkáltatók pedig már figyelembe veszik, hogy gyermeke van, aki beteg lesz, otthon kell vele maradni, el kell érte menni korábban az óvodába, ezért nem foglalkoztatják.

Felnőttoktatás keretein belül a GYES-en, illetve GYED-en lévő anyukák csak a helyben szervezett oktatást tudják igénybe venni, bölcsődei ill. családi napközi hiányában, valamint a közlekedési viszonyok miatt a Munkaügyi Központ által meghirdetett oktatásokra nem regisztrálhatnak, ezáltal csökkentve későbbi elhelyezkedési esélyeiket.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak statisztikái az egyes települések önkormányzatainál nem ismertek. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (anyaotthon, családok átmeneti otthona) járási szinten Orosháza városában vehetők igénybe.

3.2. A roma és mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés

hiányosságaira vezethetők vissza. A járás települései e tekintetben illeszkednek az országos tendenciába: az állami munkahelyek (állami gazdaság, termelő szövetkezetek) megszűnése a munkahelyek többségének megszűnését is jelentette.

A mélyszegénységben élők legnagyobb problémája az alacsony jövedelmi szint, illetve az, hogy ezzel az alacsony jövedelemmel nem átmenetileg, néhány hónapig, hanem akár évekig, évtizedekig is számolniuk kell. Az alacsony jövedelem oka többféle lehet. A tartós munkanélküliek kizárólag az önkormányzat által folyósított ellátásokban, illetve a közmunkában bízhatnak. A járásban kevés munkahely van, amely foglalkoztatni tudná az eltérő szintű végzettséggel rendelkező lakosságot. Fő foglalkoztatóként az önkormányzatok szerepe erősödik a közmunka programok révén.

A járás településein élő roma populáció száma alacsony, járási szinten azonban szükséges foglalkozni a romák esélyegyenlőségének problémakörével. A szegénységük oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése jellemző. A mélyszegénységben élők egészségügyi állapota elmarad az országos átlagtól. A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.

3.3. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma megemelkedett.

A gyermekek korai fejlesztése amennyiben nem oldható meg a települések oktatási intézményein belül, tovább javasolhatják őket szakszolgáltatókba történő fejlesztésre. A szakszolgálat legközelebb a járásközpontban Orosháza városában található.

A közoktatás integrálása nyomán az egyes településekről bejáró tanulókkal kapcsolatban a befogadó iskolákon belüli tanulási eredményességről, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekről helyi önkormányzati szinten nincs információ.

A járásban található kistelepülések gyermek lakosainak az oktatáson túli iskolai szolgáltatásokra vonatkozó igénybevételét (szakkörök, sportolás, kulturális és szabadidős programok) szűkítik a rendelkezésre álló közlekedési lehetőségek. Egészségfejlesztés, sport- és szabadidő és szünidős programokhoz való hozzáférés a járásban nem megfelelően megoldott.

Gyermekorvos a kislétszámú településekben nem található. A gyermekorvosi rendelés a kihelyezett felnőtt háziorvosi szakrendelés keretében történik heti 1-2 nap, sürgősség esetén az orvosi ellátáshoz való jutás nehézkes.

3.4. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférésük lehetőségei korlátozottak. Az akadálymentes környezet a járásközpontban megfelelő, de a települések szintjén nem.

Közlekedési nehézségek miatt az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe, az ide történő eljutásuk (eljuttatásuk) megoldandó feladat.

Részükre a közfoglalkoztatás lehetőségei korlátozottak, egyik fő foglalkoztatójuk a SZEFO Zrt., de további lehetőségek feltérképezése szükséges.

Nyilvántartási adataik ez idáig nem voltak hozzáférhetőek. A jövőben partnerségi programon belül javasolt, hogy felkerüljenek a partnerlistákra az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

3.5. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Növekszik azon idős emberek száma, akinek a nyugdíja, nyugdíjszerű ellátása rendkívül alacsony, messze elmarad a mindenkori minimálbértől. A jelenleg Magyarországon működő foglalkoztatási rendszer nem kedvez a nyugdíjasok foglalkoztatásának. Gyakori érv, hogy a nyugdíjas egy aktív korútól veszi el a munkahelyet, másrészt nyugdíjasként nehéz úgy munkát vállalni, hogy az a nyugdíjat ne veszélyeztesse.

A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett, a pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek. A folyamatosan növekvő életkor miatt az időskori demenciával élők számának emelkedése jellemző a járásra, ezt a mentális egészségromlást (demencia mint időskori elbutulás) természetes folyamatként értelmezik a szociális területen dolgozó járási szakemberek a nemzetközi tendenciákkal összhangban. Elmagányosodás és elzárkózás jellemző rájuk. Az informatikai szolgáltatások iránti igény azonban igen nagy volt és több település is tervezi az ilyen programok folytatását.

4. Helyi partnerség, non és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A közösségi élet az önkormányzat a helyi civil és gazdasági szervezetek, szerveződések aktív együttműködésén alapul. Az alábbi szervezetek egyértelműen jelezték részvételi szándékukat a járási szintű esélyteremtő programterv megalkotását és elfogadását célzó projektben:

- Békéssámson Község Önkormányzata
- Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala
- Békés Megyei Vakok és Gyengénlátók Orosházi Körzeti Csoportja
- Csanádapáca Község Önkormányzata
- Gádoros Nagyközség Önkormányzata
- Jótékonyági Nőegylet Egyesület
- Kardoskút Község Önkormányzata
- Merian Foods Kft.
- Mozgáskorlátozottak Orosháza és Vidéke Egyesület
- Nagyszénás Nagyközség Önkormányzata
- Orosháza Város Önkormányzata Egységes Szociális Központ
- Orosháza Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata
- Orosháza Város Román Nemzetiségi Önkormányzata
- Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat
- Pusztaföldvár Község Önkormányzata
- Római Katolikus Egyház Orosházi Esperesi Kerület
- Szegedi SZEFO Zrt.
- Türr István Képző és Kutató Intézet
- Tótkomlós Város Önkormányzata

Békés megyei vakok és gyengénlátók orosházi körzeti csoportja

1954. óta működik. Jelenlegi taglétszám 45 fő, azonban vannak olyan látássérültek a városban, akik nem tagok. A csoportnak egy vezetője és két vezetőségi tagja van. Minden hónap harmadik keddjén találkozunk a Pacsirta u. 8 sz. alatt, ahol beszélgetünk, különböző rendezvényeket tartunk, előadásokat, vetélkedőket, időnként múzeumlátogatásra megyünk, kirándulunk. Ezeknek az összejöveteleknek az a célja, hogy tagjaink ne érezzék egyedül magukat, hiszen többségük igen visszahúzódó életet él. Idősebb és megromlott egészségi állapotú tagjainkat meglátogatjuk, így tartjuk a kapcsolatot velük.

Kiemelt rendezvényeink: március elején farsang, mely megyei rendezvény és október közepén Fehér Bot napi ünnepség.

Az önkormányzattal és az intézményekkel is jó a kapcsolatunk. A Főtér építésénél kikérték a véleményünket, hogyan és hová építsék be a vezetősávokat. Az itt található tapintható, domborműves térkép Braille szövegét az egyik tagunk, Zsótér Mihályné készítette. Az Orosházán található beszélő közlekedési lámpák elhelyezéséről is elfogadták javaslatunkat.

Érzékenyítő programot tartottunk néhány általános iskolában és a gimnáziumban is.

Mozgáskorlátozottak Orosháza és Vidéke Egyesülete

Egyesületünk 1989. óta látja el Orosháza és Vidéken az érdekvédelmi tevékenységet. Az orosházi csoporthoz tartozik még Gádoros, Nagyszénás, Végegyháza. Van tagunk Csorváson, Kardoskúton, Mezőkovácsházán, Nagybánhegyesen, Pusztaföldváron. Jelenleg 1300 fő nyilvántartott tagunk van. A 2014-es évben taglétszámunk 15 fővel nőtt, de a tagdíjfizetési kedv csökkent. A tagságunk korösszetétele 18 évtől - 65 év feletti lévők. Próbáltunk ifjúsági tagozatot toborozni, de a kiküldött 35 levélből 1 válasz érkezett. Ezt a kísérletet megcsináltuk két alkalommal, és feladtuk az érdeklődés hiánya miatt. Ezért nem osztjuk a Humanitás cikkének a véleményét, mi szerint az idősebb egyesületi vezetők nem engedik közel a fiatalokat az egyesület életében. A társadalmi munka a mai világban vidéken legalábbis nem egy csábító tevékenység. Alig találtunk 45 év alatti középiskolai végzettségű tagot, aki elvégezze a sorstársi tanácsadó képzést. 2012. évben 1 fő jelentkezési anyagát küldtük be, de a MEOSZ-tól választ sem kaptunk, hogy miért nem felelt meg. Ugyanez a személy már későbbi időben nem vállalta, hogy az anyagát újból elküldjük. Tanfolyam nélkül is az irodánk tanácsadó feladatot lát el. Hétfőn és csütörtökön 8 órától 12 óráig, illetve kedden és szerdán 9 órától 11 óráig várjuk a hozzánk fordulókat. Sok esetben a háziorvosok az egyesülethez küldik a megváltozott munkaképességű embereket, hogy majd mi elmondjuk milyen lehetőségek vannak. Tagságtól független, sokan nem tudják, hogyan intézzék az orvosi szakhatósági papírok beszerzését, a gépkocsiszerzési támogatáshoz a nyomtatványokat honnan vegyék. Kapcsolatban állunk az Okmányirodával, akinek szakhatósági papírt kell, oda irányítjuk a kérelmezőt. A lakás-átalakítási támogatás ügyintézése miatt is sok esetben hozzánk fordulnak még mindig, holott már több éve az OTP Bank intézi. A fogyatékosági támogatás kérelméhez, a gépkocsi szerzési támogatáshoz nyomtatványokat biztosítunk, segítünk a papírok kitöltésében, eligazítást adunk, hogy melyik kérelmet hova kell küldeni. Egyesületünk segédeszközök kölcsönzésével is segíti tagjait. Van 3 db szobakerékpárunk, melyeket műtétek után, de egyéb problémáknál is ingyen elvihetők pár hónapra. Az 5 db szobai tolószékünket igény szerint bérmentesen adjuk kölcsön, ha valakinek csak átmenetileg van rá szüksége. Vannak járőkereteink, szoba WC, botok, mankók. Csoportosan segítünk a gyógycipők felírásában, a kész cipők átvételében, az esetleges reklamációk intézésében, lebonyolításában. Az

irodánk és a közösségi helyiségeink a saját tulajdonunk. Ennek van előnye és hátránya is. Az anyagi lehetőségek egyre szűkülnek, a befizetett tagdíjak szinte az iroda működtetését fedezi. Saját tulajdonú épületünkben megrendezésre kerülnek havi rendszerességgel a csoportfoglalkozásaink. Igyekszünk változatos programokkal várni a tagokat. Szervezünk jogi, rendőrségi, egészségügyi előadásokat, vércukorszint mérést, vérnyomásmérést. A havi összejöveleteken kívül szervezünk egész napos programokat úgy Orosházán, mint a vidéki csoportoknál. Vannak kirándulások, amik nagyon kedveltek. Szinte minden helyszínen szokott lenni egy évben egyszer ebéd, vagy vacsora, népszerűek a szalonnasütések is. Tartjuk a kapcsolatot a városi Siketek és Nagyothallók Szervezetével. Az összejövetelen kívül az épületünkben tartjuk negyedévenként a vezetőségi üléseket, a küldött közgyűlést is meg tudjuk tartani a nagyteremben évente egyszer. A számítógép segítségével nyomtatásban megcsináljuk az éves programot minden hónapra. Ezen szerepelnek a fontosabb adataink, mint a telefonszámunk, az e-mail címünk, a honlapunk elérhetősége, a fogadó órák időpontja. Itt ismertetjük a megváltozott vagy új jogszabályokat, lehetőségeket. Ezeket postán vagy társadalmi munkában terítjük tagjaink részére. A honlapunkon iparkodunk a megtartott programokat megörökíteni írásos formában. Egyesületünknel a vezetőségi tagokon kívül működik ellenőrző- és fegyelmi bizottság is.

Merian Foods Kft.

A Merian Foods Kft. 2009.november 01-vel alakult meg a jelenlegi formájában, élelmiszeripari termékek / ORSI, REX CIBORUM márka/ gyártásával és forgalmazásával foglalkozunk. Társaságunk nem rendelkezik Esélyegyenlőségi programmal, de lehetőségeinkhez mérten próbáltuk szemléletünket ebben az irányban megtartani.

A dolgozói létszám 350 fő melynek 68 %-a női munkaerő a felső vezetésben ez 40 % a középvezetőknél ez az arány 66 % a nők javára. A fenti statisztikából adódik, hogy sok a GYES-en, GYED-en lévő kismamánk, akiket GYED és GYES mellett is foglalkoztatunk. Számukra kedvező műszakbeosztás is kialakításra került és így nem probléma a munka világába való vissza rázódás.

Társaságunk tovább foglalkoztat rehabilitált munkavállalókat a Munkaügyi Központ és a Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv közreműködésével, akikkel nagyon jó kapcsolatot ápolunk. Számukra külön csoportmunka került kialakításra minden napra meghatározva az elvégzendő munka mennyiségét. A kezdeti nehézségek ellenére egy nagyon jó és aktív csapat alakult ki ezekből a rehabilitált munkavállalókból.

Az esélyegyenlőség számunkra egy nagyon fontos szempont és próbáljuk ezt a Társaság életébe is bevezetni. Vannak olyan munkavállalóink, aki a nagyszénási Szenvedélybetegek Rehabilitációs Részlegéből került hozzánk, jelentkeztek felvételre, nagyon őszintén elmondták, hogy a Félutas-házban laknak Nagyszénáson és milyen problémákkal kerültek oda. Számomra az őszinteségük

nagyon pozitív volt és egy bátor döntéssel lehetőséget kaptak arra, hogy bizonyítsanak. Egyszerűsített foglalkoztatás keretében nagyon sok munkavállaló fordult meg Társaságunknál, olyanok is akik a hajléktalanszállóról jártak be dolgozni.

Széles körben biztosítunk munkalehetőséget és próbálunk minden társadalmi csoportnak esélyt adni a munka világába való visszailleszkedésre.

Szegedi SZEFO Zrt.

A vakok Országos Szövetsége Dél magyarországi Csoportja küzdelmes kezdeményezésén alapulóan - a Szeged Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, 1953. július 2. ülése, 1151-27/6/1953. számú határozata által - érkezett el a társaság jogelődje, a „Fonamentő Vállalat”, 1953. november 2. időpontú alapítása, egyben működésének kezdete 27 fő alapító alkalmazott dolgozóval.

Az alapító alkalmazottak között van † dr. Jáksó László Úr, aki az 1953. augusztus 6. kinevezésétől, 34 éven át volt a vállalat igazgatója, nevéhez illetve munkásságához meghatározóan kötődik mindaz, ami ma is a társaság működésének szellemiségbeli és tárgyi kereteit alkotja.

Az alapítástól kezdődően az elmúlt évtizedek alatt sok ezer megváltozott munkaképességű és fogyatékos személy dolgozott a vállalatnál illetve a társaságunknál, akiknek a munkavégzése, emberi tisztessége ma is példát mutat számunkra, a nyugdíjas munkatársakra tisztelettel gondolunk, illetve emlékezünk.

Mottó:

„ A befogadó társadalom alapja a diszkrimináció mentességgel párosuló pozitív cselekvés”

Társaságunk a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának - kvázi piaci szereplői státusú - bér- és költségkompenzációs támogatási rendszere figyelembevételével egy olyan rehabilitációs foglalkoztatási modellt fejlesztett ki, amelyben egymásra épül - egyben a személyes rehabilitációs terven, illetve a megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkatársunk aktív közreműködésén alapulóan - a folyamatos fejlesztés - fejlődés, az előrehaladás lehetőségét biztosítva, egy szervezeti egységben ötvözi az integrált foglalkoztatásra való felkészítést - azaz a tranzit foglalkoztatási funkciót („védett foglalkoztatás”) és a versenyágazati tevékenységgyakorlásán keresztül biztosítja az integrált körülményeknek megfelelő foglalkoztatást.

Következésképpen a modell ötvözi az integrált foglalkoztatás általában két lépcsős eljárását, egyben szolgálja:

- a társaság un. célszervezeti státusa megszűnését követően integrált foglalkoztatóvá-, közvetlen és közvetett exporttermelő tevékenységét végző megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató vállalkozássá fejlődését,

- szemléletében és gyakorlatában biztosítja, hogy a rehabilitációs foglalkoztatásban részesülő megváltozott munkaképességű személyek költségvetési támogatása eszköze a foglalkozási rehabilitáció gyakorlásának, szemben, amelyek esetében a foglalkoztatás eszköz a költségvetési támogatás megszerzésében,
- biztosítja a megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkatársaink számára, hogy képességük-, készségük-, képzettségük szerinti piac által elismert áruk termelőmunkájával önbecsülésük magas tudati szintűre, elismertségük egyenrangúvá fejlődhessen,
- a társaság következetesen és maradéktalanul meg tud felelni a társaságunkra irányadó költségvetési támogatást szabályozó 177/2005 (IX.2.) Kormányrendeletben - kiemeléssel - az 1. § (2) és (5) bekezdésben foglalt követelményeknek, miszerint:
 „(2) Az e rendelet szerinti támogatás célja a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítése, képzettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő munkavégzés feltételeinek biztosítása, a nyílt munkaerőpiacra való visszavezetésük érdekében adaptációs készségük fejlesztése, valamint az állapotukból adódó foglalkoztatási hátrányok kiegyenlítése.”
 „(5) Az e rendelet alapján nyújtható támogatást a megváltozott munkaképességű munkavállalók alacsonyabb teljesítményének kompenzálására - (piacra való valóságos tevékenységet végezve) - és a foglalkozás elismert és igazolt többletköltségeinek fedezésére kell fordítani”.

A társaság székhelye és fióktelepei

Székhely és központi telephely:
6724 Szeged, Tavasz u. 2.

Telephelyek:
6726 Szeged, Bérkert u.8.
6720 Szeged, Tisza Lajos krt. 75. - Chance
márkabolt

Fióktelepek:

5800 Orosháza, Könd. utca 76.
6600 Szentés, Szarvasi út 4.
6900 Makó, Návay L. tér 5-7.

5. A helyi esélyegyenlőségi programok áttekintése

„Midőn egy faluval meg kívántam ismerkedni,
mindig a szélén kezdtem, a legnyomorultabb viskóban.”

Féja Géza,

A Helyi Esélyegyenlőségi programok intézkedési terveinek rövid bemutatása – nem egységes szerkezetben - kiegészítve a település sajátosságaival valamint azon jó gyakorlatokkal, amelyeket a település alkalmazni kíván a továbbiakban.

Békéssámszon Község Önkormányzata

A település sajátosságai: Békés és Csongrád megye határán található zsáktelepülés. A munkaviszonyban foglalkoztatottak döntő hányada Hódmezővásárhelyre ingázik. A településen kevés munkalehetőség van. Közepes, vagy nagy vállalkozás egyáltalán nincs. Jellemző a mezőgazdaságból élők magas aránya. A munkanélküliséget az egyre bővülő közfoglalkoztatás váltja ki.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Probléma	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség. A tartós álláskeresők száma magas.
Intézkedés	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Képzés, átképzés, munkaerő-piaci tanácsadás, álláskereső tréning.
Jó gyakorlatok	Közfoglalkoztatás folyamatos bővülése, együttműködés a munkaügyi központtal, képző intézményekkel, képzések, átképzések szervezése, tanácsadás.

Probléma	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.
Intézkedés	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Képzés. Ösztöndíj a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
Jó gyakorlatok	BURSA ösztöndíj, felvilágosítás, információnyújtás, tanácsadás.

Probléma	A lakossági adósságállomány újratermelődése.
Intézkedés	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Életvezetési tanácsadás. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Jó gyakorlatok	Szociális, egészségügyi dolgozók tanácsadása, szociális alapú anyagi, illetve természetbeni támogatás.

Probléma	Rossz egészségügyi állapot.
Intézkedés	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Egészségtudatos életmódra

Jó gyakorlatok	nevelés. Egészségügyi és szociális dolgozók együttműködése, szűrések megszervezése (falunapon is).
-----------------------	---

Probléma	Digitális írástudás hiánya.
Intézkedés	Képzés, térítésmentes internethasználat.
Jó gyakorlatok	Ingyenes internetelérés biztosítása a kultúrházban.

Probléma	Az érintett célcsoport hivatalos ügyeinek intézése nehézkes
Intézkedés	Segítség, tanácsadás.
Jó gyakorlatok	Családsegítő, szociális, egészségügyi szakemberek segítsége, tanácsadása.

Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Probléma	Veszélyeztetettség tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.
Intézkedés	Az érintett családok, gyermekek helyzetének megismerése, problémák egyedi feltárása, Intézkedések. tanácsadás, szakemberhez irányítás, hivatali intézkedések, szociális támogatások, prevenciós programok. Szakemberek továbbképzése.
Jó gyakorlatok	Szociális és családsegítő dolgozók képzése, együttműködése a problémák feltárásában, segítség nyújtása a megoldásban.

Probléma	Kérhető ellátásokról információhiány.
Intézkedés	Érintettek tájékoztatása a kedvezményeiről, támogatásokról.
Jó gyakorlatok	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.

Probléma	A gyermekek részére szervezett időszaki és rendszeres programok száma kevés.
Intézkedés	Rendezvények, programok szervezése a gyermekek számára. Részvételre invitálás.
Jó gyakorlatok	Gyermeknapi rendezvények, táborok, kulturális, készségfejlesztő, foglalkoztató, sport, egészségmegőrző programok, események.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

Probléma	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.
Intézkedés	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
Jó gyakorlatok	Munkaügyi központtal együttműködve képzések, átképzések szervezése.
Probléma	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.
Intézkedés	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Jó gyakorlatok	Szociális támogatások körének bővítése. Tájékoztatás, tanácsadás a lehetőségekről.
Probléma	Nők hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás területén.
Intézkedés	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.
Jó gyakorlatok	Óvoda, napközi, bölcsőde biztosítása.
Probléma	Kevés a nők számára szervezett program.
Intézkedés	Rendezvények szervezése. Civil szervezetek támogatása, ösztönzése.
Jó gyakorlatok	Civil szervezetek bevonása, programjainak támogatása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Probléma	Magas az egyedül élők aránya.
Intézkedés	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése. Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.
Jó gyakorlatok	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése. Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.

Probléma	A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló
Intézkedés	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése. Szociális, egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.
Jó gyakorlatok	Egészségügyi és szociális területen dolgozók vesznek részt a tájékoztatásban. Prevenciós intézkedések, szűrővizsgálatokon való részvétel ösztönzése.

Probléma	Gyakran válnak áldozattá.
Intézkedés	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás, megelőzés.
Jó gyakorlatok	Polgárőrség működik a településen. Rendőrségi tájékoztató, tanácsadás a megelőzésre és teendőkre vonatkozóan.

Probléma	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.
Intézkedés	Generációs programok szervezése.
Jó gyakorlatok	Falunap, egyéb rendezvények minden generációnak.

Probléma	Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.
Intézkedés	Paradigmaváltás, nyilvánosság eszközeinek bővítése.
jó gyakorlatok	Közelebb hozni a generációkat. Nyilvánosság biztosítása. Rendezvényeken való részvétel fiatalok és idők részvételével.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Probléma	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszolgáltató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.
Intézkedés	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók

otthonába hozhatják a közösséget. Internethez való hozzáférés biztosítása. Fogyatékkal élők számára információnyújtás, tájékoztatás, támogatás, programok szervezése.

Jó gyakorlatok .

Probléma A községben internet elérés a település egészében igénybe vehető. Kapcsolat és támogatás a településen működő mozgáskorlátozottak egyesületével.

Intézkedés Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

Jó gyakorlatok Az akadálymentesítés még nem 100%, de cél a teljes akadálymentesítés. Megvalósítása az anyagi lehetőségek függvényében történik.

Probléma Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.

Intézkedés Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Jó gyakorlatok Az önkormányzat saját járművel segíti a mozgásukban korlátozott személyek eljutását az egészségügyi, illetve a hivatalos ügyintézésük során is.

Probléma Fogyatékkal élők számára kevés a munkalehetőség.

Intézkedés Fogyatékkal élők foglalkoztatását biztosító munkahely teremtésének elősegítése, támogatása.

jó gyakorlatok Cél a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának elősegítése.

Csanádapáca Község Önkormányzata

Csanádapáca Békés megye déli részén fekszik, Békéscsabától, a megyeszékhelytől 25 kilométerre, Orosházától 20 kilométerre. Mindkét városból autóbusszal jól megközelíthető. Csanádapáca az orosházi kistérségben fekvő település, a leghátrányosabb kistérségi települések egyike.

A térség természeti adottságaiból adódóan Csanádapácán jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, illetve az állattenyésztés is jelen van. A település lakosságszáma (2014-ben 2672 fő) csökkenést mutat, hiszen a nehéz gazdasági helyzet, a munkanélküliség, az anyagi nehézségek az embereket elvándorlásra ösztönzi.

A településen nagy számban élnek munkanélküliek, számukra az időszakosan végzett munka, valamint az önkormányzat által nyújtott szociális ellátások jelentik a megoldást. A községben egyre több az idős ember, akiknek gyermekei az ország más részein élnek a könnyebb boldogulás reményében. Csanádapáca az előregedő települések közé tartozik. A településen a születések száma alacsony, ezzel szemben az elhalálozások száma növekszik.

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ 2002. év óta működik a település központjában, mely az alábbi alapszolgáltatásokat nyújtja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősök nappali ellátása – intézményen belüli szociális foglalkoztatás

Az intézmény szakosított ellátási formája az Idősek Otthona.

Az Orosházi Kistérség keretein belül működő jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is biztosított a településen, melyet a Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ képzett munkatársai látnak el, továbbá a kistérség biztosítja a település lakosai számára a családsegítést és gyermekjóléti ellátást.

Csanádapácán az oktatás a Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda keretein belül valósul meg.

Az Arany János Művelődési Ház a kulturált szabadidő eltöltését biztosítja. A sportolási lehetőséget a faluban élő, sportolni vágyó lakosok számára a most elkészült Csanádapácai Sportcentrum biztosítja a művelődési ház mögötti területen, mely az Európai Unió és a Magyar Köztársaság Kormánya által az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtott támogatásból valósult meg.

Csanádapácán az egészségügyi/orvosi ellátás az önkormányzat által biztosított.

A HEP célcsoportjai:

- A mélyszegénységben élők és romák
- A gyermekek
- A nők
- Az idősek
- És a fogyatékkal élők

1. Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége:

1. intézkedés: *cél* a munkanélküliek számának csökkentése, *eredményességet mérő indikátor:* képzésben résztvevők száma, munkanélküliek száma. *Megvalósulás:* 70 %. A közfoglalkoztatás keretében összesen 105 fő vett részt képzésben, átképzésben.
A munkanélküliek száma 177-154-re csökkent 2013-2015 között.
2. intézkedés: *cél:* kevesebb szegénységben élő család, *eredményességet mérő indikátor:* előadások, tanácsadás, előadáson részt vevők száma stb. *Megvalósulás:* 50 %. Családsegítő szolgálat által nyújtott folyamatos életvezetési tanácsadás, stb.)

2. A gyermekek esélyegyenlősége:

1. intézkedés: *cél:* veszélyeztetettségi esetek számának csökkentése, *eredményességet mérő indikátor:* veszélyeztetett esetek száma, csökkenése, előadások. *Megvalósulás:* 50 %. 2015-ben csökkent a védelembe vett kiskorúak száma, valamint az orosházi rendőrkapitányság drogprevenciós előadást tartott a veszélyeztetett korosztály számára.
2. intézkedés: *cél:* biztos munkahely, gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkentése, *eredményességet mérő indikátor:* munkahellyel rendelkezők számának növekedése, munkaügyi központ nyílvántartása, ksh. *Megvalósulás:* 60 %. Csökkent a nyílvántartott álláskeresők száma, ez főként a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak növekvő számának köszönhető. (Jelenleg 117 fő)
3. intézkedés: *cél:* gyermekvállalás ösztönzése, *eredményességet mérő indikátor:* támogatások száma, rendeletek. *Megvalósulás:* 60 %. születési és életkezdési támogatás, iskolakezdési támogatás, valamint nyári gyermekétkeztetés pályázat

3. A nők esélyegyenlősége:

1. intézkedés: *cél:* csökkenjen a családon belüli erőszak

Eredményességet mérő indikátor: helyzetelemzés, gondozásban résztvevők száma, folyamatos tájékoztatás

Megvalósulást: 50 %. Plakátok kihelyezése, hová fordulhatnak a családon belüli erőszak áldozatai.

2. intézkedés: *cél:* tanszünet idejére gyermekfelügyelet,

Eredményességet mérő indikátor: Felmérések, feltételek megteremtése

Megvalósulás: 60 %. A Nagyboldog asszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda a 2015/2016-os tanévre vonatkozóan igényfelmérést végzett. Az óvodások közül 30 fő veszi igénybe a nyári óvodát, az iskoláskorúak esetében 3-4 fő igényelte, ezért nincs lehetőség nyári napközire.

4. Az idősek esélyegyenlősége:

1. intézkedés: *cél:* technikai fejlődés nyomonkövetése, lemaradásból adódó hátrányok kiküszöbölése

eredményességet mérő indikátor: tanfolyamon résztvevők száma, helyzetelemzés

Megvalósulás: 70 %. „Digitális kompetencia fejlesztés” tanfolyamon vehettek részt az idősek.

2. intézkedés: *cél:* elmagányosodott idősek számának csökkentése

eredményességet mérő indikátor: helyzetelemzés, szolgáltatásba ellátogatók száma,

Megvalósulás: 80 %. Gyöngyfüzér Szoc. Szolg. Központ által szervezett programok

5. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:

1. intézkedés: *cél:* akadálymentes környezet, kiépültség növelése

eredményességet mérő indikátor: benyújtott pályázatok száma, felmérés, hiányosságok száma, stb

Megvalósulást: 60 %. Agóra, Műv házas pályázat, Szociális otthon fürdőszobáinak akadálymentes kialakítása, fejlesztése pályázat

2. intézkedés: *cél:* fogyatékosokról adatbázis

eredményességet mérő indikátor: adatbázis létrejötte

Megvalósulás: 60 %. táblázat a fogyatékkal élőkéről

Gádosoros Nagyközség Önkormányzat

Gádosoros Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. decemberében fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Ebben a programban 11 darab intézkedési tervet fogadott el.

Az intézkedési tervek megvalósítása a következőképpen alakult:

1.) A foglalkoztatottság javítása:

2011-ben a tartós munkanélküliek aránya településünkön 49,7 % volt. Jelenleg főként a közfoglalkoztatásnak köszönhetően ez a szám nagymértékben, 20 % alá csökkent.

Az intézkedési terv megvalósulása körülbelül 60 %-os.

A későbbiek során továbbra is igyekszik önkormányzatunk a foglalkoztatáson javítani, képzéseket szervezünk, igyekszünk a lakosság minden rétegét e témában mozgósítani.

2.) Élhető Gádosoros:

Ezen belül az intézkedési terven belül a lakásfenntartási támogatásban részesülők magas arányának csökkentését kívántuk megvalósítani, amit az állam 100 %-ban helyettünk a lakásfenntartási támogatás megszüntetésével átvállalt. Ezzel azonban sajnos a település lakossága nem került könnyebb helyzetbe, nem lett élhetőbb Gádosoros. Munkahelyteremtésre történtek kezdeményezések, ez azonban még folyamatban van, pályázat útján az alternatív energia hasznosítását kívánjuk megoldani a Napközi Otthonos Óvoda és polgármesteri hivatal energiakorszerűsítése keretében.

3.) Veszélyeztetettség csökkentése a gyermekek körében:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésekor a veszélyeztetett gyermekek száma 40 fő volt. Jelenleg 36 fő a veszélyeztetett gyermekek száma, ez 10 %-os csökkenést jelent. A polgármesteri hivatal 2013. január 1-jétől átadta a járási hivatalnak a kiskorúakról való gondoskodással kapcsolatos ügyek intézését a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának kivételével. Pontos adatokat a veszélyeztetettség tekintetében a járási hivatal, illetve a gyermekjóléti szolgálat tud szolgáltatni, ez most éppen csökkenő számot mutat, de sűrűn változik az arány.

4.) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkentése:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2013-ban 391 fő volt. A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésekor az intézkedési tervben megállapítottuk, hogy a kedvezményben részesülők száma folyamatosan nő. Tulajdonképpen ezért is tettük be az

intézkedési tervek közé. Ma elmondhatjuk, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 292 fő. 25,3 %-os a csökkenés mértéke. Ez leginkább annak köszönhető, hogy a kormány bevezette a családi adókedvezményt, ami azoknál a családoknál, akiknél legalább az egyik szülő dolgozik, nagy megkönnyebbülést jelent, ami egyben azt is magával vonzza, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem válnak jogosulttá.

5.) *Családbarát munkahelyekért:*

A regisztrált álláskereső nők számát kívántuk csökkenteni ezen intézkedésig terv megfogalmazásával. Ez sikerült is, hiszen a közfoglalkoztatásban a nők nagy számban, körülbelül 80 %-ban vesznek részt.

6.) *Gondtalan nyár gyermektábor:*

Főként a nyári szünet hosszúsága miatt a gyermekek hasznos szabadidő eltöltését kívántuk megvalósítani. Nagy a veszélye ilyenkor annak, hogy a gyerekek felügyelet nélkül, haszontalan dolgokra, illetve káros dolgokra fordítják idejüket. Ennek kiküszöbölése céljából tervezzük fafaragó tábor megtartását, ami körülbelül egy hetes elfoglaltságot jelentene a gyerekeknek. A nyári szünetben minden héten két alkalommal a helyi Justh Zsigmond Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében kulturális, illetve egyéb szabadidős programok várják a gyerekeket, melyek során filmeket nézhetnek, vagy kézműves foglalkozásokon vehetnek részt. Alkalom, illetve időjárás függvényében többször kerékpártúrán vettek részt, melyről igen fáradtan, és jó hangulattal, szép emlékekkel tértek haza a gyermekek. Ezen intézkedési terv megvalósulási százaléka körülbelül 70 %-os.

7.) *Harc az erőszak ellen:*

A családon belüli erőszak olyan dolog, amely nem kap nyilvánosságot. Azért vettük bele a programba intézkedési tervként, hogy ha mégis előfordulna ilyen, akkor azonnal tudjunk ennek a megelőzése, illetve orvoslása céljából intézkedni. Mivel ilyen nem volt, így ennek az intézkedési tervnek a megvalósulása 100 %-os.

8.) *Oldódik a magány:*

Gádoros nagyközség öregedő település, ami abból következik, hogy egyre több az idős ember. A nyugdíjasok magányának, elzárkózottságának csökkentésére szerveződött a nyugdíjas klub, mely havi rendszerességgel tartja foglalkozásait. Évente több alkalommal rendezvényeket tartanak, illetve a községi rendezvényeken aktívan részt vesznek. Akinek szándékában van

ehhez a csoporthoz csatlakozni, azt minden további nélkül felveszik, részt vehet a közösség munkájában, szórakozásában, senkit nem rekesztenek ki.

Az Idősek Klubjában kulturált körülmények között tölthetik napjaikat reggeltől estig az idősek, egymással kapcsolatot teremthetnek, kedvezményesen igénybe veheti az ebédeltetést, közösen és hasznosan tölthetik el szabadidejüket.

Az intézkedési terv megvalósulása 80 %-os.

9.) *Fiatalok Gádoson*

Általános cél itt az elvándorlás megállítása volt, aminek legfontosabb eleme a munkahelyteremtés. Mivel településünk mezőgazdasági jellegű, így a fiatalok számára nem biztosít különösebb vonzerőt. Ebből kifolyólag az elvándorlást nem sikerült teljes mértékben csökkenteni.

Az intézkedési terv végrehajtása körülbelül 10. %-os

10.) *Fizikai akadálymentesítés szintjének javítása*

A terv készítésekor is nagyon előrehaladott volt a településen az akadálymentesítés. Ez azóta tovább folytatódott. Jelenleg 95 %-os. Csak az egyik orvosi rendelőnél fizikai korlátok miatt nem sikerült egyelőre ezt a tervet megvalósítani, de folyamatban van.

11.) *Infokommunikációs akadálymentesítés:*

Ezt a intézkedési tervet azért vettük bele a Helyi Esélyegyenlőségi Programba, mert bízunk benne, hogy egyre szélesebb rétegek számára válik elérhetővé. Minimális előrelépést ebben az intézkedési tervben is sikerült teljesítenünk körülbelül 40 %-ban, de az elszegényedő rétegek esélye minimális az infokommunikáció terén.

Kardoskút Község

Kardoskút község Békés megye dél-nyugati részén, Orosháza és Tótkomlós városok között helyezkedik el. Az Orosházi járáshoz tartozó mintegy 900 fős település sokunk számára ismerős lehet gazdag természeti kincseiről, hiszen kedvező természetföldrajzi adottságai meghatározóak voltak a fiatal falu történetében. A Békés-Csanádi löszhát és a Maros-hordalékkúp összessége tápanyagban gazdag, jó vízgazdálkodású talajt biztosít a mezőgazdaság számára, ami kiemelkedő előnyt jelent a gyakori nyári aszályok idején. Mindemelllett a napsütéses órák száma a hőigényes növénykultúrák termesztésének kedvez. Ezen felül térségben talált szénhidrogének, elsősorban földgáz, amely a gazdaság szempontjából meghatározó, valamint a lakosság és az idelátogató természetjárók számára a Fehér-tó és az azt körülvevő szikes puszták jelent kiemelkedő természetvédelmi értéket.

Viszont az elmúlt években érezhető negatív gazdasági és társadalmi változások nemcsak a térség, hanem Kardoskút és az itt élő népesség mindennapjait is meghatározzák. A kedvezőnek tűnő gazdasági mutatók mögött, nem felejtethetjük el, hogy emberi sorsok állnak, így az egyik legjelentősebb kihívás, amivel a településnek szembe kell néznie, a helyi társadalom megőrzése és az őket érő negatív tendenciák mérséklése, amelynek egyik eszköze a Helyi Esélyegyenlőségi Program lehet.

Ahhoz, hogy valós és érzékelhető változásokat érjünk el a falu lakóinak életében, fontosnak tartjuk a program megvalósításának folyamatos nyomon követését, felülvizsgálatát és, ha szükséges, a tapasztalatokból okulva és a fellépő problémákat megvitatva, a módosítását. Ezek alapján elmondható, hogy a 2013 és 2018 között érvényes HEP Intézkedési Tervének megvalósítása jó úton halad, ám számos feladat áll még előttünk.

A szegénység csapdájába került kardoskúti lakosok mindennapi nehézségeinek mérséklését és lehetőségeik bővítését hivatott kezelni az „Út a munkához” nevű intézkedés. A településen a vállalkozások száma ugyan magasnak mondható, ennek ellenére, 1-2 kivételtől eltekintve, egyiknél sem jellemző a nagyobb létszámú foglalkoztatás, így sok más kistépüléshez hasonlóan a közfoglalkoztatás jelenti a munkalehetőséget a mélyszegénységben élő emberek számára. A START Munkaprogramban 19+1 főnek van lehetősége dolgozni. Kiemelt fontosságú, hogy a program adta kereteken belül valódi és időtálló értékteremtő munka folyjon, így ennek tükrében jelenleg az előző évben a foglalkoztatottak által gyártott térkő lerakása zajlik, egyrészt a veszélyessé vált központi járdaszakaszokon, illetve a művelődési ház körül. A munkálatokat a közfoglalkoztatottak egy helyi kőműves szakképzettséggel rendelkező időskorú ember segítségével végzik, aki a szakma iránt fogékony fiatal munkások számára is példával jár elől. A 2018-as határidőig további feladatunk képzések, tréningek biztosítása, az eddigieken kívül (sajtkészítő, konyhai kisegítő és parkgondozó), amelyhez az önkormányzat és a munkaügyi központ támogatása biztosít megfelelő alapot. (65%)

Ugyanakkor a munkahelyteremtésen kívül a szegénységekben élő családok életvezetési problémáit is szem előtt kell tartani, aminek segítésére a *”A mélyszegénységben élőknek, a nőknek háztartási és családfenntartási tanácsadások szervezése, előadások lehetőségének biztosítása”* elnevezésű intézkedést alakítottuk ki. A megvalósítási határidő közeleg, ugyanakkor több kihívással és megoldásra váró problémával is szembe kell még néznünk. A kis létszámú településen megközelítőleg behatárolható a tanácsadásra és segítségre szoruló családok köre, így lehetőség nyílik a problémáik egyéni és célzott irányú kezelésére is, amelyet érdemes a közeljövőben továbbra is figyelembe venni. Az eddigiekben az Életmód klub, felnőtteknek és gyermekeknek is, biztosította az életvezetési tanácsadást a faluban. (50%)

A fentiekből is kitűnik, hogy az intézkedések kiemelt célcsoportként kezelik a gyermekeket, hiszen általános tendencia, hogy a nehéz körülmények között élő családokban több gyermek él. Azon kívül, hogy már fiatalon megismerik a szegénységet, további problémát jelent, hogy sok esetben az őket körülvevő negatív életvezetést mintának tekintik, így fontos, hogy a tanszünetek alatt se

szakadjanak ki teljesen az iskolai közegből, illetve, hogy a szülők munkavállalási lehetőségeit se csorbítsák a felügyelet nélküli órák. Ennek kezelésére jött létre a „*Nyári szünetekben és hosszabb tanszünetekben a gyermekfelügyelet biztosítása*” intézkedés, melynek keretén belül az idei évben több gyermektábor is megszervezésre került Kardoskúton, mint zenei, öko, valamint nyelvi tábor. Ezen felül heti gyakorisággal programok, foglalkozások várják őket, illetve a nyári gyermekétkeztetés keretén belül meleg ételigenylésre is lehetőségük volt a családoknak. (80%)

Kardoskút demográfiai adatai alapján megállapítható, hogy a település népessége előregedő képet mutat, így elengedhetetlen az idősek kiemelt kezelése. Az „*Idősek közösségi életének erősítése*”, illetve az „*E-nyugdíjas*” intézkedés keretén belül az idős korosztály számára folyamatosan biztosított a közösségi program és részvétel, valamint a Házi Segítségnyújtás révén a folyamatos törődés. A helyi civil szervezetek is lelkiismeretes munkájukkal lehetőségeikhez mérten segítik mind a gyermekek, mind az idősek életét. (80% és 100%)

A településen a *fizikai akadálymentesítés* kismértékű, így a 2018-as határidőig további feladatok várnak megoldásra. Az eddigiekben rámpák és korlátok kiépítése történt meg, illetve az előzőekben említett járdafelújítás segíti az akadálymentes közlekedést. (35%)

Kardoskút településszerkezeti jellemzői indokoltá teszik a Tanyagondnoki Szolgálat szükségességét. A két nagyobb külterület lakosságát (megközelítőleg 200 fő) egyaránt ellátja a tanyagondok. Közlekedésüket, a gyermekek szállítását segíti, valamint kenyeret és ivóvizet hord a rászoruló családok számára, hiszen az egyik területen nem megoldott a megfelelő minőségű ivóvíz biztosítása, amelynek mielőbbi megoldása miatt jelenleg is tárgyalások folynak.

Ám az eddig megvalósult intézkedéseken felül számos településfejlesztési törekvés komplex és integrált megtervezése és megvalósítása vár ránk a jelenlegi finanszírozási és fejlesztési ciklusban is. A már említett problémák kezelésén felül, mint a külterületek ivóvíz ellátásának megoldása, terveink között szerepel a település térségi közlekedési lehetőségeinek javítása, aminek keretén belül az Orosháza és Kardoskút között lévő kerékpárút befejezését szeretnénk megvalósítani, melynek kihasználtságát a földrajzi közelségből adódó tényezők (munkába járás, szolgáltatások igénybevétele, természetvédelmi területek megközelítése) teszik indokoltá.

Továbbá, mint a legtöbb hasonló településen is, a népességmegtartás az egyik legnagyobb probléma, így erre irányuló fejlesztési tervek kidolgozása szükséges. Egyik szegmensként célunk a megfelelő települési környezet megteremtése az itt élők és a betelepülni szándékozók számára egyaránt, kortól függetlenül családbarát, nyugodt környezet kialakítása. Ennek biztosítása érdekében az elkövetkezendő időben feladatunk a játszóterek felújítása, korszerűsítése, a művelődési ház és óvoda felújítása, valamint ifjúsági szálló kialakítása. Az idősödő népességszerkezethez igazodva az időskorúak életkörülményeinek javítását célzó intézményesült nappali ellátás biztosítása. Akadálymentesítés terén megoldandó feladat a közeljövőben a temetőhöz kapcsolódó megfelelő minőségű parkoló kialakítása.

A falunkról szóló beszámolót mégsem zárhatom egy pozitív összegzéssel, hiszen napjaink gazdasági és társadalmi folyamatai folyamatos aggodalomra adnak okot a kistelepülések számára is. Ezért a helyi közösségek, a helyi társadalom szerepe még nagyobb jelentőséggel bír az újabb kihívások során, melyekkel szembe kell néznünk, hiszen az adottságok, csak lehetőségeket kínálnak, nem megoldást, mert azt magunknak kell megtalálni.

Nagyszénás Önkormányzat

1, Mélyszegénységben élők és romák munkavállalásának elősegítése

Az intézkedési terv 70%-ban valósult meg.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás egy éven túli továbbfolyósításának a feltétele a minimum 1 hónap munkaviszony igazolása. Aki ezt nem tudja teljesíteni, az önkéntes munkában vehet részt a település önkormányzat által fenntartott intézményeiben. Így senki sem marad jövedelem nélkül.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások:

2015.március 1-től módosult a szociális törvény, ennek nyomán a helyben folyósított ellátások változásai:

- Pénzbeli ellátások:
- Aktív korúak ellátása
- Lakásfenntartási támogatás
- Települési támogatás
- Természetben nyújtott ellátások:
- Köztemetés

Az önkormányzat szociális bérlakás állománya bővült. További 2 lakás vehető igénybe a szociálisan rászorulóknak.

A helyi közmunka lehetőségek az országos trendnek megfelelően Nagyszénáson is bővültek. Ennek köszönhetően több ember tudott munkalehetőséghez jutni, még ha csak néhány hónapra is.

A téli közmunka program keretében több féle OKJ-s tanfolyam elvégzésére is lehetőség nyílt a programban résztvevőknek.

2, Segítség a közműtartozásokkal küzdőknek

Az intézkedési terv 80%-ban valósult meg.

A lakásfenntartási támogatás vonatkozásában befejeződtek a tárgyalások a szolgáltatókkal, így a támogatás összege közvetlenül a víz, vagy gáz, vagy villany szolgáltatóhoz kerül átutalásra a támogatásra jogosult kérelmének megfelelően. Kézpénzben csak az kaphat támogatást, aki igazolni tudja, hogy az általa lakott ingatlanban semmilyen szolgáltatás nincs bekötve.

3, Gyerekek

„Legyen jobb a gyermekeknek!”

Az intézkedési terv 80%-ban valósult meg.

A folyamatos közmunka programoknak köszönhetően egyre többen tudnak dolgozni, így a családoknak magasabb az egy főre jutó jövedelme, ezért kikerülnek a rászoruló köréből.

4, Veszélyeztetett gyermekek számának visszaszorítása

Az intézkedési terv 80%-ban valósult meg.

Részben a prevenciós programok számának növekedése miatt csökkent a védelembe vett gyermekek száma. A programok egész évben, rendszeresen zajlanak, amelyeket a közintézmények és civil szervezetek szerveznek

5, Nők - A Nők védelmében!!!

Az intézkedési terv 60%-ban valósult meg.

A jelzőrendszer tagjai szorosan és folyamatosan együttműködnek a családon belüli erőszak számának csökkentése érdekében

6, A családbarát munkahelyekért!

Az intézkedési terv 70%-ban valósult meg.

A válság enyhülése és a közeli városban baromfifeldolgozó üzem indulásával csökkent az álláskereső nők száma. A helyi önkormányzat családbarát mentalitást alakított ki.

7, Idősek - Vissza a munkába!

Az intézkedési terv 60%-ban valósult meg.

A törvényi változások miatt megszűnt a rendszeres szociális segély, így az 55 év feletti is behívhatóak közmunkára. Emiatt a módosítás miatt csökkent a munkanélküliség az 55 év feletti körében. A téli közmunka program keretei között szervezett tanfolyamokon is részt vehettek, így szakmát is szerezhettek, amely megkönnyíti a munka világába történő visszailleszkedést. A településen több alapkompétencia képzés is lebonyolításra került, amelybe ez a korosztály szintén bevonható volt. A tanfolyam ideje alatt megélhetési támogatásban részesültek a hallgatók. Így a jövedelmük is emelkedett ebben az időszakban.

8, E-nyugdíjas

Az intézkedési terv 100%-ban valósult meg, felülvizsgálat után továbbra is rendszeresen működtetik.

Településünkön a már meglévő és működő két nyugdíjas klub mellett a harmadik is megalakult. Így egyre többen tagjai ezeknek a kluboknak. A művelődési házban belül új szakkör is működik. A Foltvarró szakkör nagy tetszésnek örvend az idősök között.

Az időskorúak informatikai jártasságának növelése érdekében számítógépes tanfolyamok szervezésére került sor, amelyen magas volt az érdeklődők száma.

9, Fogyatékkal élők

Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés. Az intézkedési terv 60%-ban valósult meg.

A célcsoport helyzete és esélyegyenlősége változatlan a településen a 2013-as állapotokhoz képest.

10, Fogyatékkal élők számának a felmérése

Az intézkedési terv 50%-ban valósult meg.

Jó gyakorlat

A település intézkedési tervei közül jó gyakorlatként kiemelnénk az E-nyugdíjas programot. A projekt keretében folyamatosan zajlik számítástechnikai oktatás idősök számára a Gondozási Központ Idősek Klubjában.

Orosháza Város Önkormányzat

Orosháza alföldi város révén jelentős mezőgazdasági értékekkel rendelkezik, ugyanakkor az ipar jelenléte is kiemelkedő jelentőségű a település életében. Az oktatási lehetőségek széles palettája fellelhető itt a tanulni vágyóknak, így kultúrákövetítő szerepe meghatározó. Járási, és kistérségi központként mintegy 67 ezer ember érdekeit képviseli. Fontos megemlíteni, hogy Orosháza életében a turizmus nagy jelentőséggel bír. A város központjától mindössze három kilométerre található Gyopárosfürdő, az országban egyedülálló atmoszférájával, korszerű, minden igényt kielégítő infrastruktúrájával méltán híres és elismert fürdőhely.

Orosháza Város Önkormányzata 2013. évben fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: Program). A Program 5 évre határoz meg feladatokat, melyek az esélyegyenlőség megteremtését segítik elő. Orosháza Város működteti a Program Fórumát (továbbiakban: Fórum). A Fórum öt munkacsoportból áll, mely munkacsoportok az adott esélyegyenlőségi célcsoportot, így a romák/mélyszegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, gyermekek célcsoportját képviselik. Minden évben beszámolnak tevékenységükről a Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

Orosháza Város Önkormányzata jogszabályi kötelezettségének eleget téve 2015. júniusában felülvizsgálta a Programot, mely felülvizsgálat során a képviselő-testület előtt annak időarányos megvalósulásáról számolt be.

Intézkedés címe	%-os megvalósulás
Mélyszegénységben élők és romák célcsoportját érintő intézkedés	
Élhető Orosháza – Lakhatási települési támogatásban részesülők arányának csökkentése A kívánt cél elérése érdekében stratégia készítése volt a megfogalmazott a időarányos intézkedés. A stratégiában meghatározott cselekvés hozhat eredményt a célcsoport számára.	40 %
Ápolási díjban részesülők számának csökkentése a munkaerőpiacon történő elhelyezkedéssel A Program rövid távú célként helyzetelemzés elkészítését, középtávú célként stratégia elkészítését jelölte meg. Az időarányos célok megvalósultak, a stratégia végrehajtása előrelépést eredményezhet.	45 %
Foglalkoztatottság javítása a 31-40 éves korcsoportban	50 %

Helyzetelemzés és stratégia készítése volt meghatározva a Programban, melyek határidőben elkészültek. A stratégiában megfogalmazott feladatok eredményes végrehajtása a foglalkoztatottság javítását generálhatja.

Gyermekek célcsoportját érintő intézkedés

Gyermek – Család – Jövő

Veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának csökkentése

50 %

Helyzetelemzés megalkotása volt a rövid távú cél, mely határidőre elkészült.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkentése

45 %

A Program az eredmények elérése érdekében helyzetelemzés és stratégia megalkotását írta elő, melyek elkészültek. Az eredmények elérése a stratégiában megfogalmazottak megvalósulásának mértékétől függ.

Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése

40 %

Helyzetelemzés és stratégia került kidolgozásra. A stratégiában rögzítettek szerint megoldást jelenthet a hátrányos helyzetű gyermekek szülei képzése, átképzése, a biztosabb anyagi jövőjük megteremtése érdekében.

Nők célcsoportját érintő intézkedés

Nők a munkaerőpiacon – női munkanélküliség csökkentése

40 %

A női munkanélküliség csökkentése érdekében helyzetelemzés és stratégia kidolgozását jelölte meg a Program. Az időarányos feladatok elkészültek.

„Hello Baby” Program – Gyermekszületések számának növelése

35 %

A gyermekszületések számán növelése érdekében stratégia készült, mely intézkedéssel feltételezhetően megállítható csökkentő tendencia.

Idősek célcsoportját érintő intézkedés

Fiatalok Orosházán – település előregedési folyamatának megállítása, esetleges visszafordítása

45 %

Helyzetelemzés elkészítése került rövid távú

célként meghatározásra.

Seniorok, együtt könnyebb! –

Elmagányosodás, izoláció, 65 év feletti nők magasabb aránya a férfakkal szemben

Helyzetelemzés és stratégia kidolgozása került megjelölésre a Programban, mint időarányos célkitűzés. A stratégiában azon eszközök kerültek rögzítésre, melyek segítségével az elmagányosodás folyamata megállítható.

40%

„Nem csak a húszéveseké a világ” –

foglalkoztatás növelése az 55 év feletti korcsoport körében

Rövid távú célként került meghatározásra a munkaerőpiaci helyzetelemzés, középtávú cél a stratégia készítése hosszú távú foglalkoztatáshoz.

50 %

Képes vagy rá – tanulj velünk!

Az idős korosztály által az informatikai alapismeretek elsajátításának, a meglévő ismeretek bővítésének támogatása

A program eredményesen, határidőben megvalósult.

100%

Fogyatékkal élők célcsoportját érintő intézkedés

Infokommunikációs akadálymentesítés

bevezetése a közintézményekben

A napi életvitelt megkönnyítő eszközök számbavétele megtörtént a helyzetelemzés elkészítése során.

50%

Fizikai akadálymentesítés szintjének javítása a közintézményekben

Rövid távú célkitűzés megvalósult, elkészült a helyzetelemzés, mely megjelöli azon pontokat a településen, amelyeknél a fizikai akadálymentesítés kivitelezése fontos.

45 %

Fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése

A fogyatékkal élők érdekei érvényesítésében közreműködő egyes szervezetek segítségével, egy önkéntes alapon tett nyilatkozattal került összegzésre a településen fogyatékkal élők száma. Ezen eszközzel teljes körű felmérés nem volt végezhető, de tendencia mérésére alkalmas a mutatószám.

90%

Jó gyakorlatok bemutatása:

Településünkön a számítógépes képzés az időskorúak számára bizonyult olyan megvalósult intézkedésnek, melyet a jövőben is meg kívánunk rendezni. A képzés során olyan praktikus információkhoz jutott az érintett célcsoport, mely a mindennapi életvitel megkönnyítését szolgálta.

Pusztaföldvár Község Önkormányzat

Pusztaföldvár Község sajátosságának mondható az agrár-jelleg és a közösség összetartó ereje. Hiszen a település lakóinak egy része még mindig a mezőgazdaságból él, a másik része viszont a környező településekre jár dolgozni.

1. Intézkedési Terv - A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Az „Út a munkához” elnevezésű terv megvalósítása folyamatos. Az elmúlt években csökkent a tartósan munkanélküliek aránya a közmunkaprogramnak köszönhetően Pusztaföldváron. A felnőttképzéseken résztvevőket bevonták közfoglalkoztatásba, tovább csökkentve a munkanélküliséget a településen.

A felnőttoktatás megszervezését számos képzéssel próbálták megvalósítani, melynek célja az volt, hogy az alacsony iskolázottsággal rendelkezők is tanulhassanak.

Az intézkedési terv megvalósítása kb. 70%.

2. A gyermekek Intézkedési terv – A gyerekek esélyegyenlősége

Nőtt a veszélyeztetett gyerekek száma. Ennek csökkentése folyamatban van. Erre jelent megoldást az életvezetési tanácsadás, illetve rosszabb esetben a családból történő kiemelés is.

A gyermekvállalás ösztönzése még folyamatban van, bár a település előregedő jellege továbbra is megmaradt.

Az intézkedési terv megvalósítása kb. 50%.

3. Intézkedési terv – A nők esélyegyenlősége

A nők védelme érdekében a családon belüli erőszak látenciájának megszüntetése végett szórólapok kerültek kiosztásra, hogy hova fordulhatnak ilyen esetben a szenvedő felek. De ennek ellenére nem történt jelentősebb változás, mert az áldozatok nem merik értesíteni a hatóságokat.

Bölcsődei ellátás kialakítására az önkormányzatnak nincs rendelkezésre álló önereje, pályázati forrás hiányában pedig nem lesz a településen bölcsőde.

Az intézkedési terv megvalósítása kb. 50%.

4. Intézkedési terv – Idősek esélyegyenlősége

Az idősek informatikai jártasságának növelése érdekében informatikai képzést indítottak, amelyen szép számban részt is vettek az idősebb korosztály képviselői.

Az idősek közösségi életének előmozdítása érdekében pedig nyugdíjas klub alakult a településen, különböző programokat szerveznek időseink részére, valamint a szociális alapellátás keretein belül mentális gondozásban is részesül, aki erre igényt tart. Illetve a tanyagondnoki szolgálat keretében az egészségügyi ellátáshoz is hozzájutnak azok az idősek is, akik nehezebben mozognak.

Az intézkedési terv megvalósulása kb. 80%.

5. Intézkedési terv – A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők számáról nincs pontos adatunk, ahogy a foglalkoztatottságukról sem.

Az intézkedési terv megvalósulása kb. 50%.

Egyéb megvalósult intézkedési tervek:

Pusztaföldvár Község Esélyegyenlőségi Programjának intézkedési tervei jelenleg is folyamatban vannak.

Tótkomlós Város Önkormányzat

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Cél: A romák és a mélyszegénységben élők esélyegyenlőségének biztosításához a felzárkóztatás érdekében megvalósuló képzések, a képzés tárgyi feltételeinek biztosítása, illetve a közmunka programok szervezése és bővítése. A település helyi adottságait figyelembe véve elsősorban a mezőgazdaság és a mezőgazdasághoz kapcsolódó munkákra koncentráltuk a közfoglalkoztatást.

TÁMOP 1.1.2 program lehetőséget adott az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők felzárkóztatását célzó, illetve szakmával nem rendelkezők piaci igényeknek megfelelő szakmai, valamint az elavult szakmával rendelkezők átképzésére.

TÁMOP 5.3.8. Kompetencia és közösségfejlesztés című pályázatot a Türr István Képző és Kutató Intézet nyerte és valósította meg, melynek keretében a munkaerőpiacon leghátrányosabb helyzetű inaktív és álláskereső csoportok kompetencia - és közösségfejlesztését végezte. A program 180 órás képzés volt, heti 5 napban, napi 6 órában. A programban 80 tótkomlói lakos vett részt.

2014. december 1-jén elindult az asztalosipari szerelő tanfolyam 15 fővel, 13 fő tótkomlósi és 2 fő békéssámsoni lakos részvételével. A képzésen a 13 fő tótkomlósi lakosból 12 férfi és 1 nő vett részt. Az asztalosipari szerelő tanfolyamon résztvevők 2015. március 5-én OKJ-s vizsgát tettek.

2013. november 1-jén indult a Téli közfoglalkoztatás 10 fő bevonásával, amely 2014. április 30-ig tartott.

2013. december 1-jén indult összesen 40 fő bevonásával alapkompentencia képzés, 10 fővel motorfűrész-kezelő OKJ-s tanfolyam, 10 fővel zöldség-gyümölcs feldolgozó tanfolyam, 10 fővel ECDL tanfolyam.

A tanfolyamok befejezése után közfoglalkoztatási jogviszony keretében munkába álltak a képzésen részt vevők.

2014. március 3-án újraindult a Kistérségi Startmunka Növénytermesztési és Tartósítási Mintaprogram 36 fő bevonásával, amely 2015. február 28-ig tartott.

2014. május 5-én elindult a Téli és Értékteremtő Mintaprogram 23 fővel, mely 2014. október 3-áig tartott, majd 2014. október 07-én 23 fő bevonásával újraindult a program, amely 2015.02.28-ig tartott.

2014. augusztus 2-án 60 fő bevonásával elindultak a szociális jellegű programok (közúthálózat karbantartása program, illegális hulladéklerakó felszámolása program).

Közfoglalkoztatásban 2012-ben 105 fő vett részt. 2013-ban 179 fő volt közfoglalkoztatott, melyből 102 férfi és 77 nő és összesen 13 fő roma, 2014-ben 179 fő közfoglalkoztatottból 92 férfi, 87 nő és mindebből 10 roma volt.

2014. december 31-én Tótkomlóson a közfoglalkoztatottak száma ismét elérte a 179 főt, ahol a 87 nőből 2 fiatalkorút is foglalkoztattak.

Mindezek alapján a megvalósulás mértéke 80 %-ra becsülhető.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

Cél: A településünkön élő családok, gyermekek felzárkóztatása, segítése, a gyermekek családban való egészséges testi-lelki fejlődésének segítése.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma az előző évekhez képest csökkenő tendenciát mutat, köszönhetően a közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak növekedésének, és a nyílt

munkaerőpiacon történő elhelyezkedésnek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó óvodáztatási támogatásban az elmúlt évben hét fő részesült (a korábbi időszakban nem volt).

A szociális nyári gyermekétkeztetésben 2013-ban 44 napon keresztül 54 gyermek részesült napi egyszeri meleg ételben, 2014-ben 91 gyermek napi egyszeri meleg étkeztetése volt biztosítható településünkön 44 napon keresztül.

Tótkomlós Város Önkormányzata a rászoruló gyermekeknek évek óta nyári táboroztatást biztosít a Szociális Szolgáltató Központ segítségével.

A gyermeklétszám településünkön csökkent, viszont a védelembe vett gyermekek száma 2014-ben emelkedett.

Mindezek alapján a megvalósulás mértéke 60%-ra becsülhető.

III. A nők esélyegyenlősége

Cél: A nők körében a munkanélküliség csökkentése, a gyermekvállalás ösztönzése.

A TÁMOP képzésen részt vevők létszámában a nők aránya magas volt (kb.75%).

A gyermekvállalás ösztönzésére bővítettük a Bölcsődei férőhelyek számát, illetve a bölcsőde nyitva tartása igazodott a munkahelyek munkaidejéhez.

Mindezek alapján a megvalósulás mértéke 60%-ra becsülhető.

IV. Az idősök esélyegyenlősége

Cél: Az idős lakosság elmagányosodásának csökkentése, és a fiatal lakosság megtartása a településen.

Folyamatos a fiatal lakosság első lakáshoz jutásának segítése.

Tótkomlós Város Önkormányzata folyamatos programokat biztosít az időseknek is (ételosztás, csomagosztás, ajándékozás).

Mindezek alapján a megvalósulás mértéke 60%-ra becsülhető.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Cél: Az infokommunikációs akadálymentesség megvalósulása. A fogyatékkal élőkről információ, adatgyűjtés.

Az infokommunikációs akadálymentesség csak részben valósult meg. A fogyatékkal élők számáról az településen az adatgyűjtés nem valósult meg, de az Önkormányzat intézményeiben az adatgyűjtés megtörtént.

A Szociális Szolgáltató Központ kiemelt figyelmet fordít a fogyatékkal élőkre, napi szinten segítséget nyújt azon személyek részére, akik igénylik (hivatalos ügyek intézése, mobilizálás, az életük segítése).

Mindezek alapján a megvalósulás mértéke 40 %-ra becsülhető.

6. Helyzetelemzés

A járási szintű programtervhez kapcsolódó helyzetelemzés során, hogy minél realisabb helyzetképet kaphassunk négy forrásból próbáltunk információhoz jutni.

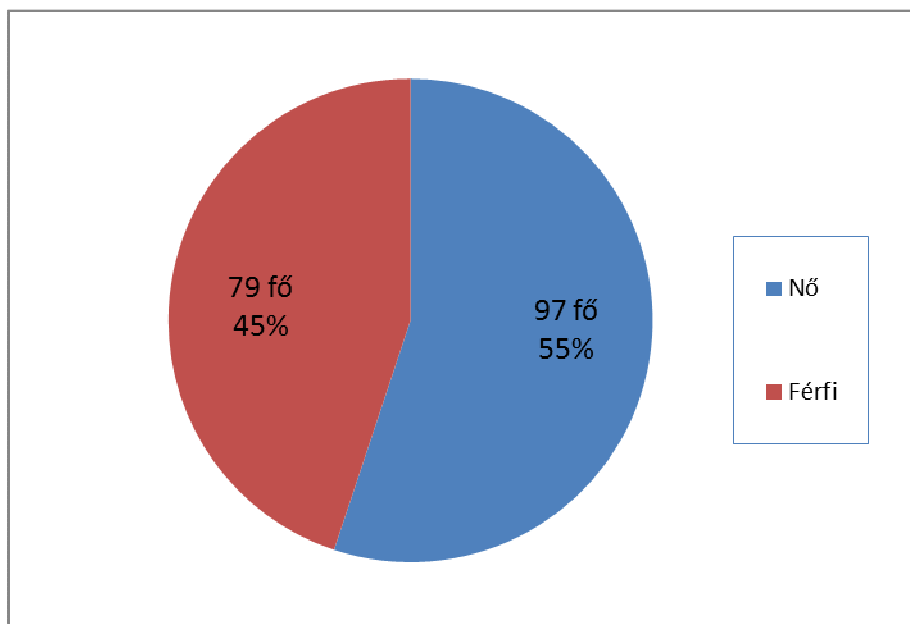
- A kerekasztalon résztvevő személyek tapasztalatai – *Az előzetes elvárásoknak megfelelően a csoport tagjai motiváltan és együttműködően vettek rész a kerekasztal munkájában.*
- A települések helyi esélyegyenlőségi programok intézkedési tervei – *Az egységes felépítésű és rendszerű helyi programtervek is segítették a munkát.*
- Statisztikai és demográfiai adatok - *A helyzetelemzéshez nem álltak rendelkezésre korábban gyűjtött reprezentatív adatok, melyek nagy pontossággal megfelelnek a helyi népesség nemek szerinti társadalmi helyzetének, jellemzőinek bemutatására, szerepük elemzésére, a feltételezett hátrányok és az esélyegyenlőtlenségek feltárására.*
- Kérdőíves kutatás az észlelt diszkriminációról a járásban – *A kerekasztal résztvevőinek segítségével sikeresen megvalósult egy kis mintás adat felvétel.*

6.1. A kérdőíves felmérés eredményeinek áttekintése

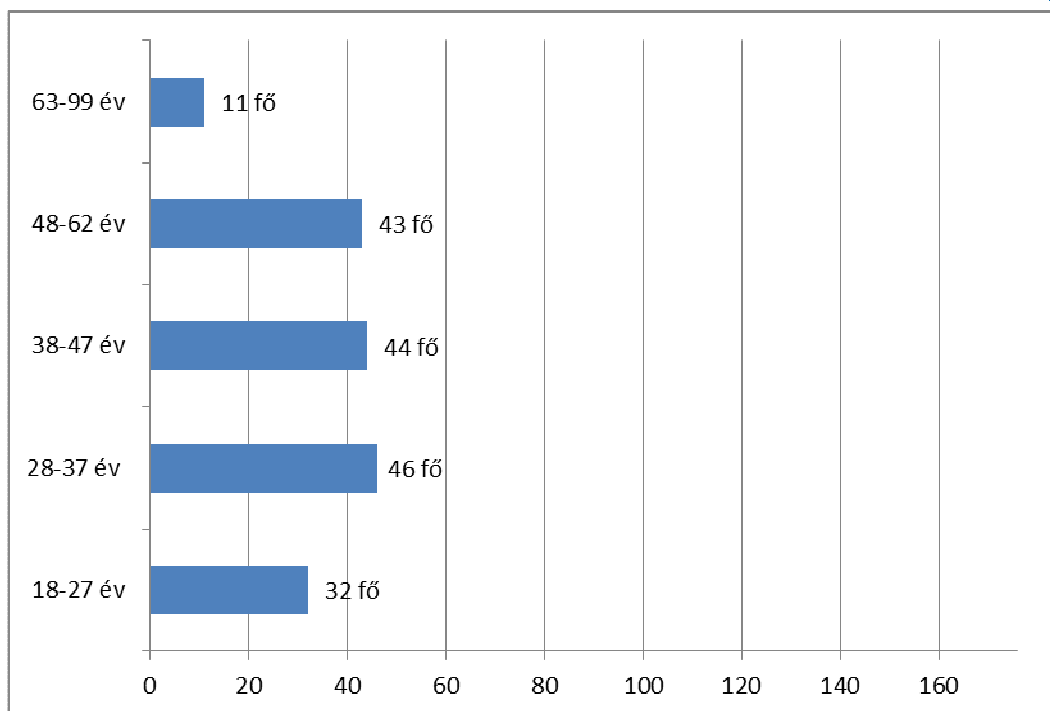
Az összeállított kérdőívet, amely a diszkrimináció észlelésének gyakoriságát méri összesen 177 fő töltötte ki papír alapon. A mintavételben minden Orosháza járásához tartozó település részt vett. A mintavétel hólabda-módszer segítségével történt, amely segítségével széleskörűen, rövid idő alatt könnyedén lehet nagyszámú mintát gyűjteni. A kérdőív mátrix-szerűen felépített, a kitöltőnek azt kell meghatároznia, hogy milyen gyakran észlel diszkriminációt az egyes célcsoportok esetén (így például nem, bőrszín, szexuális beállítódás stb.) a különböző megadott szituációk (például álláskeresés vagy egészségügyi ellátás során). A válaszokat négyfokú Likert-típusú skálán kellett a válaszadóknak

jelölne, amelyen az 1-es érték a soha nem észlelt diszkriminációt, míg a 4-es érték a rendszeresen tapasztalt diszkriminációt jelenti.

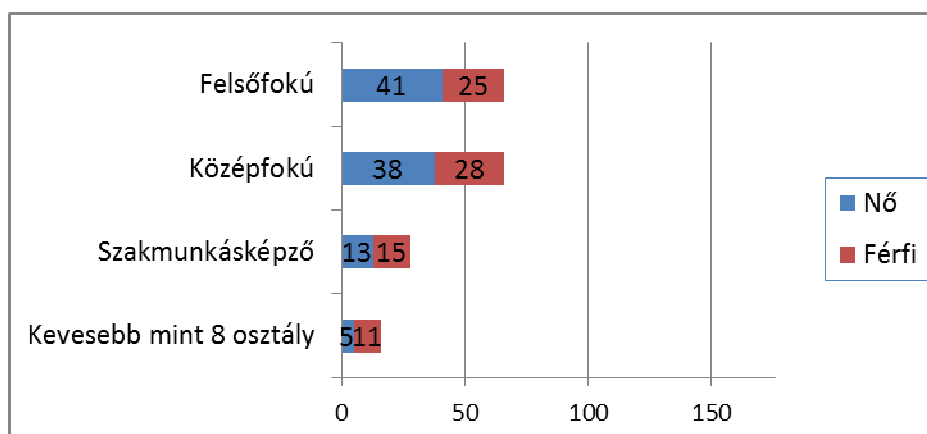
Az összes beérkezett kérdőívből 1 darabot kellett kizárni a pontatlan kitöltés miatt, így végül összesen 176 fős mintával dolgozunk. A nemek százalékos megoszlását a mintában a következő ábra szemlélteti, amelyről jól látható, hogy a kiöltők között a nemek aránya közel azonos százalékban oszlik meg.

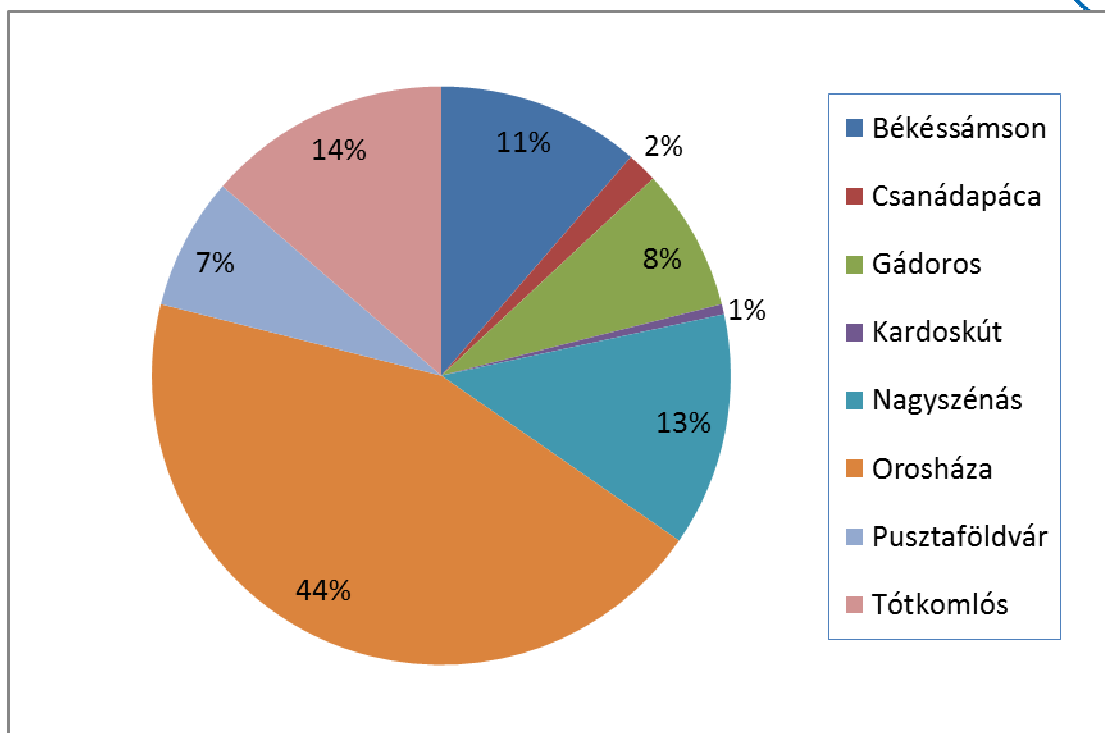
A kérdőív kitöltésében 18 és 99 év közöttiek vehettek részt. Az alábbi ábrán látható, hogy az egyes korcsoportokból hány kitöltött kérdéssor érkezett be. Láthatóan 28 éves korcsoporttól egészen 62 éves korcsoportig közel arányos a beérkezett kérdőívek száma, míg az idősebb 63-99 kor közöttiek és a fiatalabb 18-27 év közötti kiöltők aránya alacsonyabb számú.

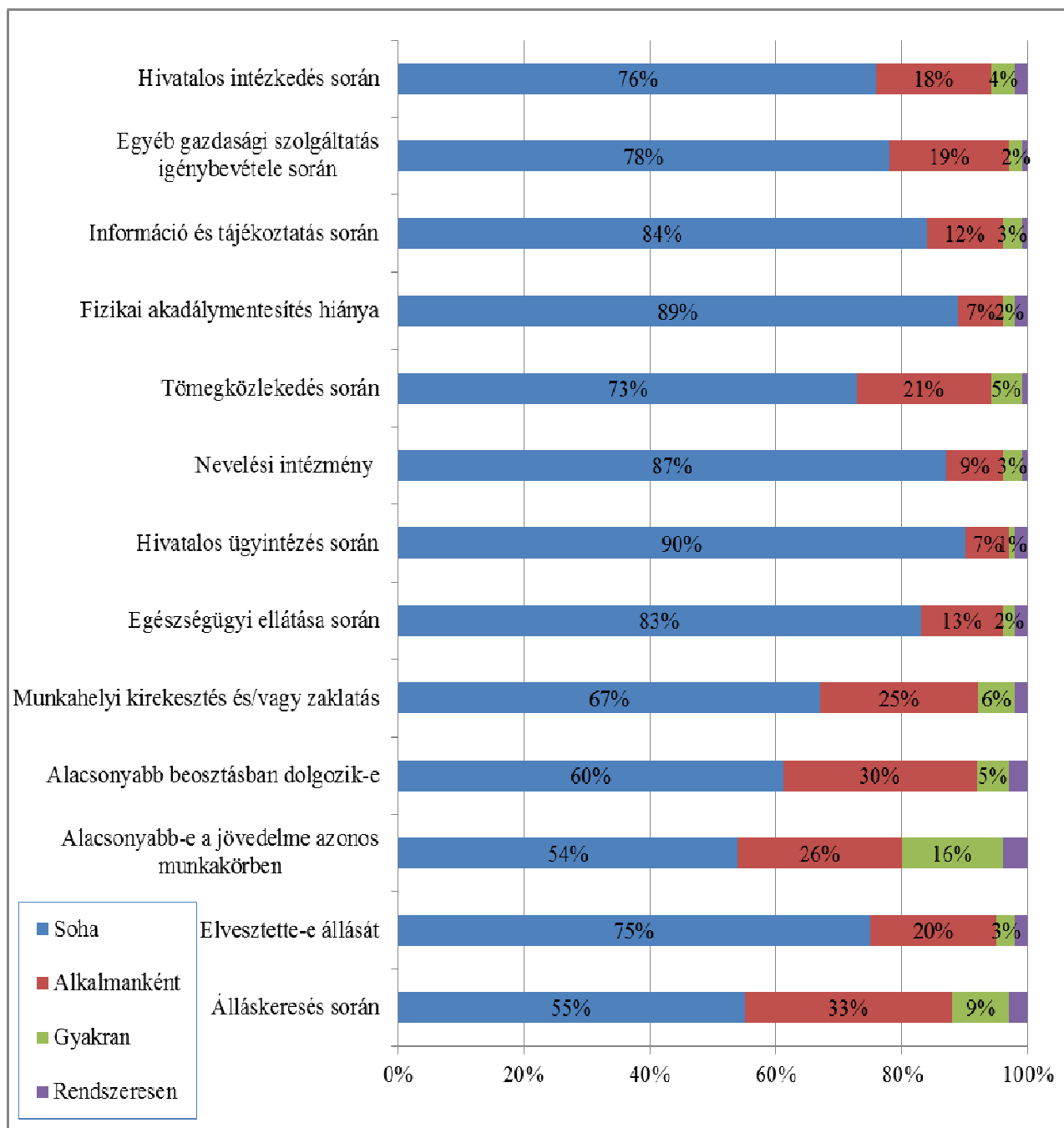
A kitöltés során megadható végzettségi kategóriák között szerepelt az általános iskolai végzettség, a szakmunkásképző, a közép-, valamint a felsőfokú végzettség. A mintában 16 olyan személy van, aki kevesebb, mint 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, míg 28 fő szakmunkásvégzettséggel. Megegyezik a felsőfokú és a középfokú végzettséggel rendelkező kitöltők száma, mindkét esetben 66 fő. volt. A kitöltők iskolai végzettség, nem szerinti csoportosítása:

Változó arányú kitöltött kérdőív érkezett be az Orosháza járáshoz tartozó településekről, amit nagyban meghatároz, hogy a különböző települések eltérő lakosság számmal rendelkeznek. Legnagyobb számban Orosházáról érkeztek kérdőívek, közel azonos arányban voltak a kitöltők Tótkomlós, Nagyszénás, Gádos, valamint Pusztaföldvár településekről. A pontos arányokat, az egyes települések mintában való megoszlását a következő ábra foglalja össze.

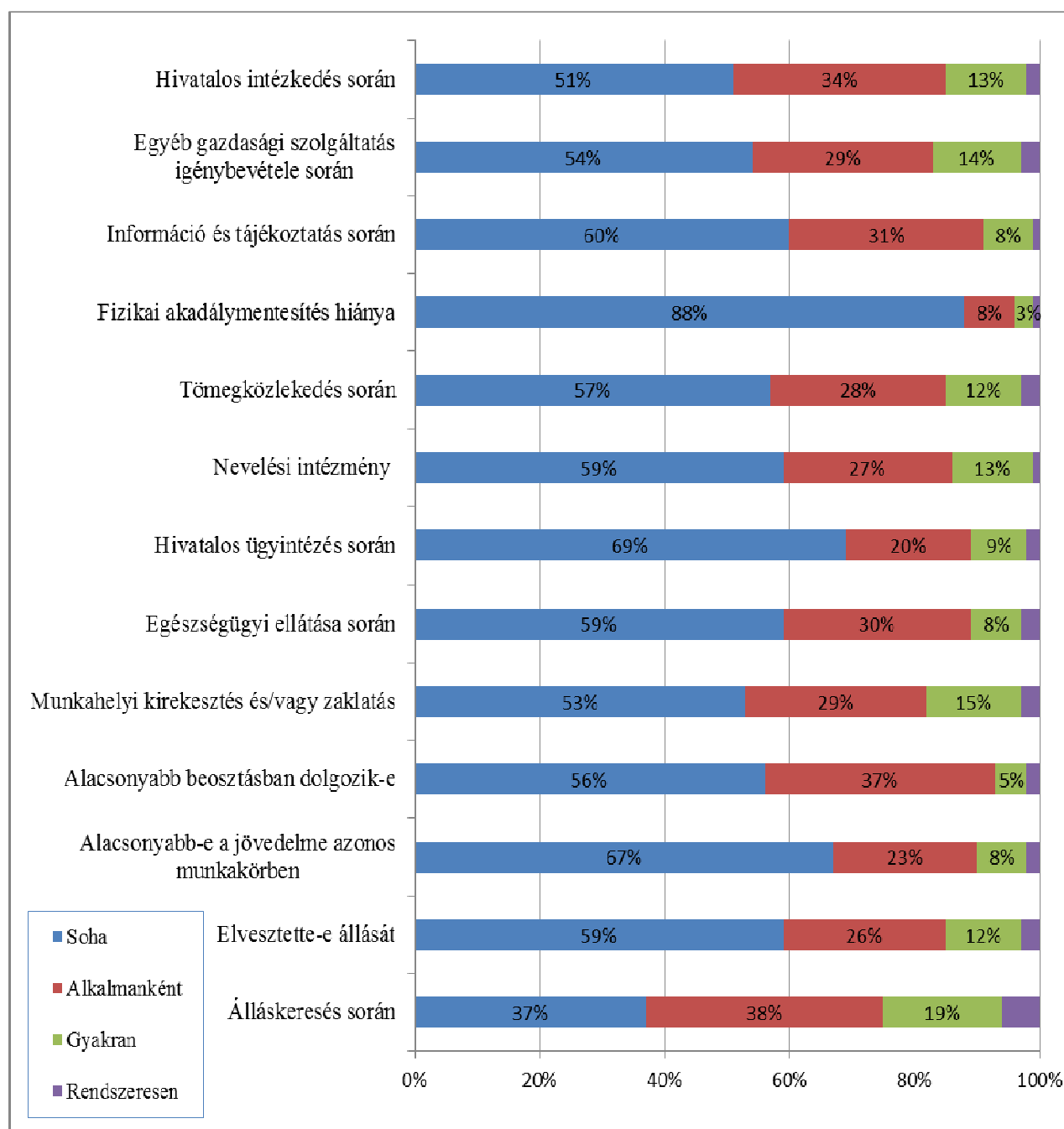

Esélyegyenlőtlenség észlelése a **nemek (nő, férfi) célcsoportjára** vonatkozóan százalékos arányban:

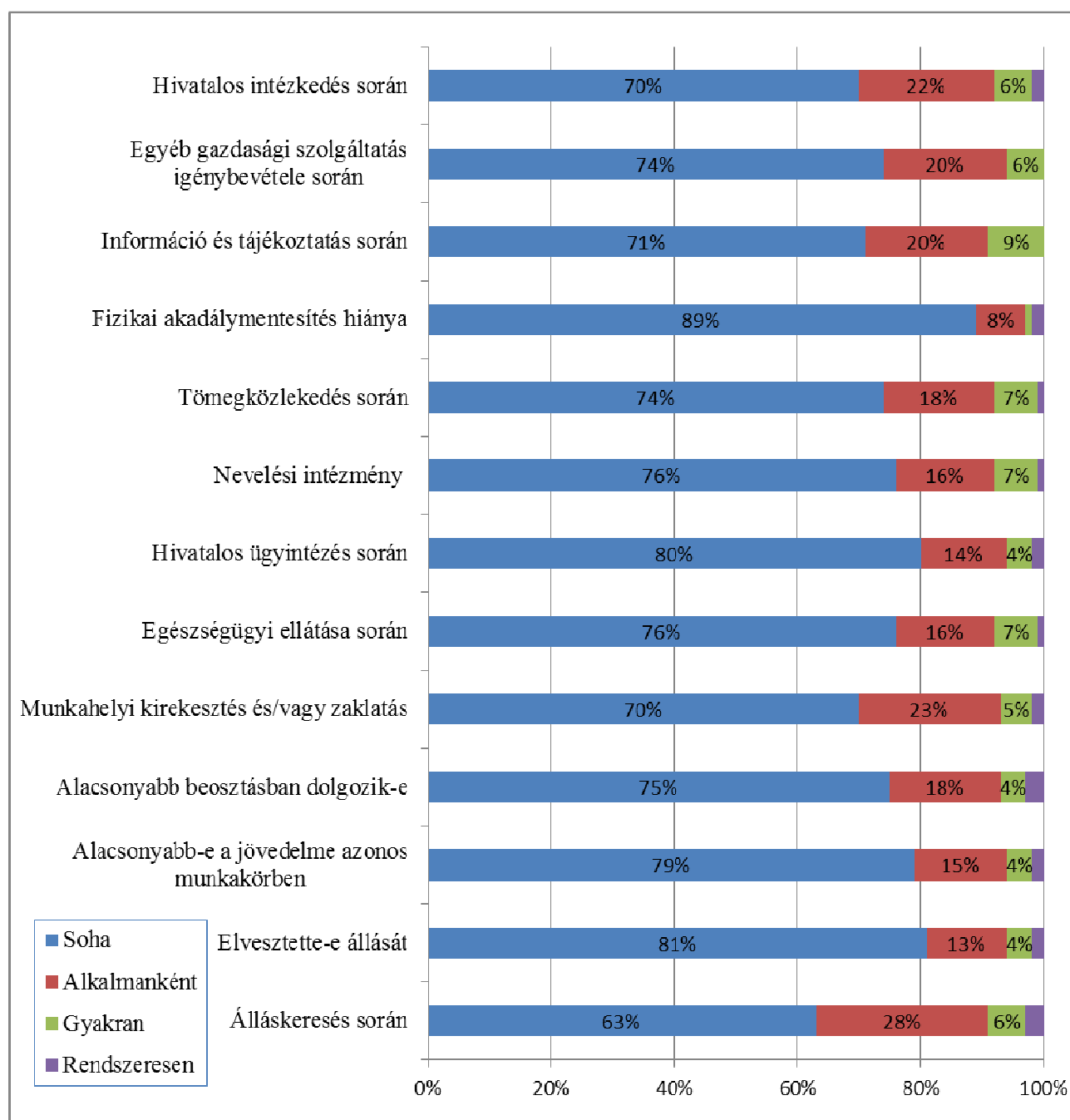
A nemek célcsoportjára vonatkozóan három helyzetben jelenik meg kifejezetten az észlelt diszkrimináció, ezek a következők: álláskereső során, alacsonyabb jövedelem azonos munkakörben, valamint alacsonyabb beosztásban való munkavállalás során. Ezen esetekben nem pusztán az alkalmanként észlelt diszkrimináció kap teret, hanem a rendszeresen észlelt is, amely 4%-os arányban fordul elő, továbbá a gyakran észlelt amely. átlagosan megközelíti 10%-ot, illetve kiemelkedően magas az alacsonyabb jövedelem azonos munkakörben szituáció esetén.

Esélyegyenlőtlenség észlelése a **bőrszín, etnikum** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

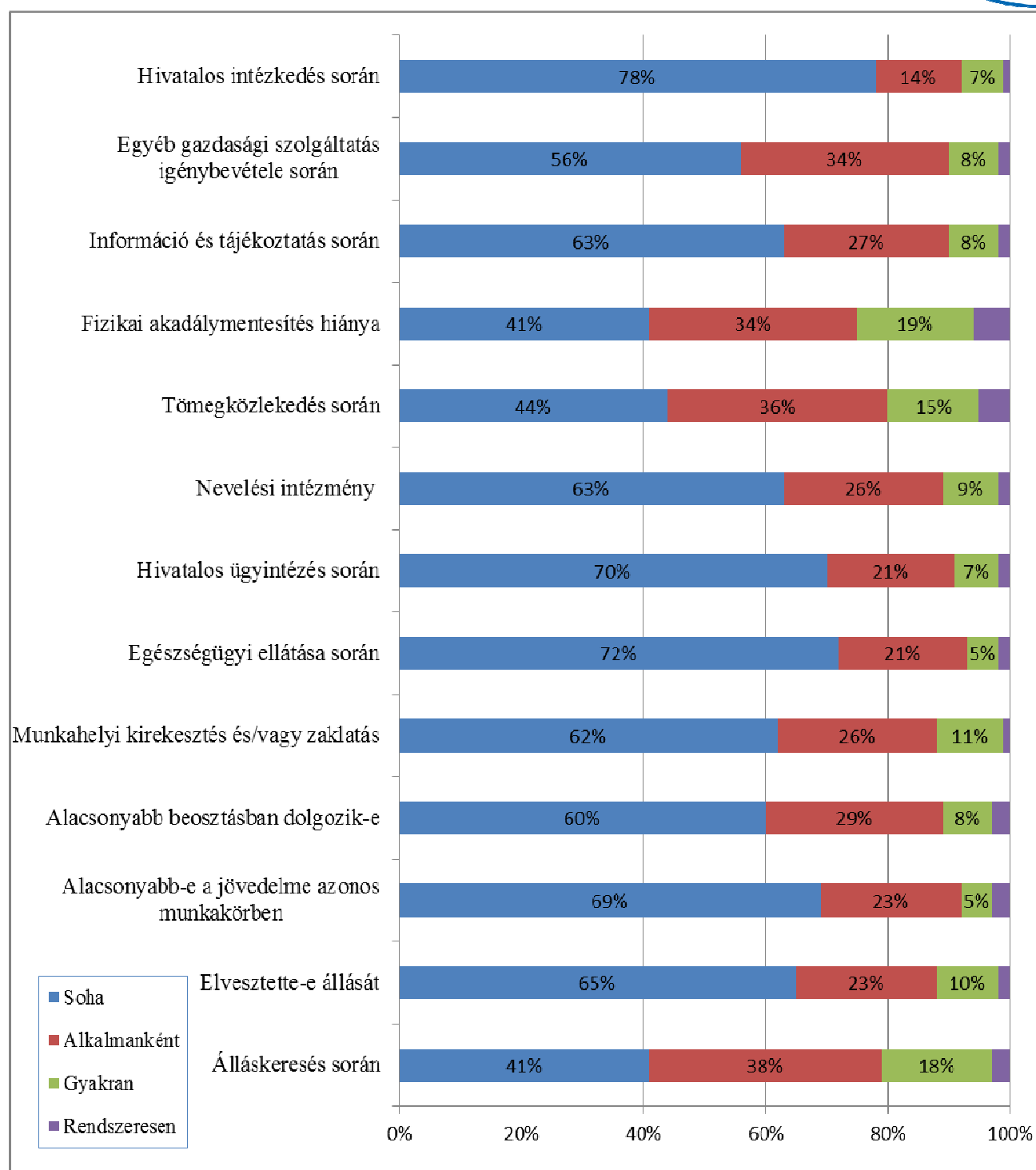
A workshopok során az esélyegyenlőség témája kapcsán nem kifejezetten volt hangsúlyos szerepe a bőrszín, etnikum témának, ennek ellenére látható, hogy viszonylag magas az ehhez kapcsolódóan észlelt diszkrimináció aránya kifejezetten álláskereső során, ahol összességében 63%-os a valamilyen gyakorisággal észlelt megkülönböztetés erre a célcsoportra vonatkozóan. Megjelenik a munkahelyi kirekesztés és zaklatás során tapasztalt esélyegyenlőtlenség is, noha a válaszadók többsége szerint alkalmanként. Érdekes eredmény a bőrszínre és etnikumra vonatkozó esélyegyenlőtlenség hivatalos intézkedés, vagy gazdasági szolgáltatások igénybevétele során.

Esélyegyenlőtlenség észlelése **anyanyelv és nemzetiség** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

Az anyanyelv és nemzetiség célcsoportjában az észlelt esélyegyenlőség hangsúlyos, a válaszadók legnagyobb arányban, a legtöbb megadott szituáció esetén 70% felett észlelik az erre a csoportra vonatkozó esélyegyenlőséget. Alacsonyabb az arány az álláskereső során, ugyanakkor ebben az esetben is inkább az alkalmankénti diszkrimináció hangsúlyosabb, a rendszeressel szemben.

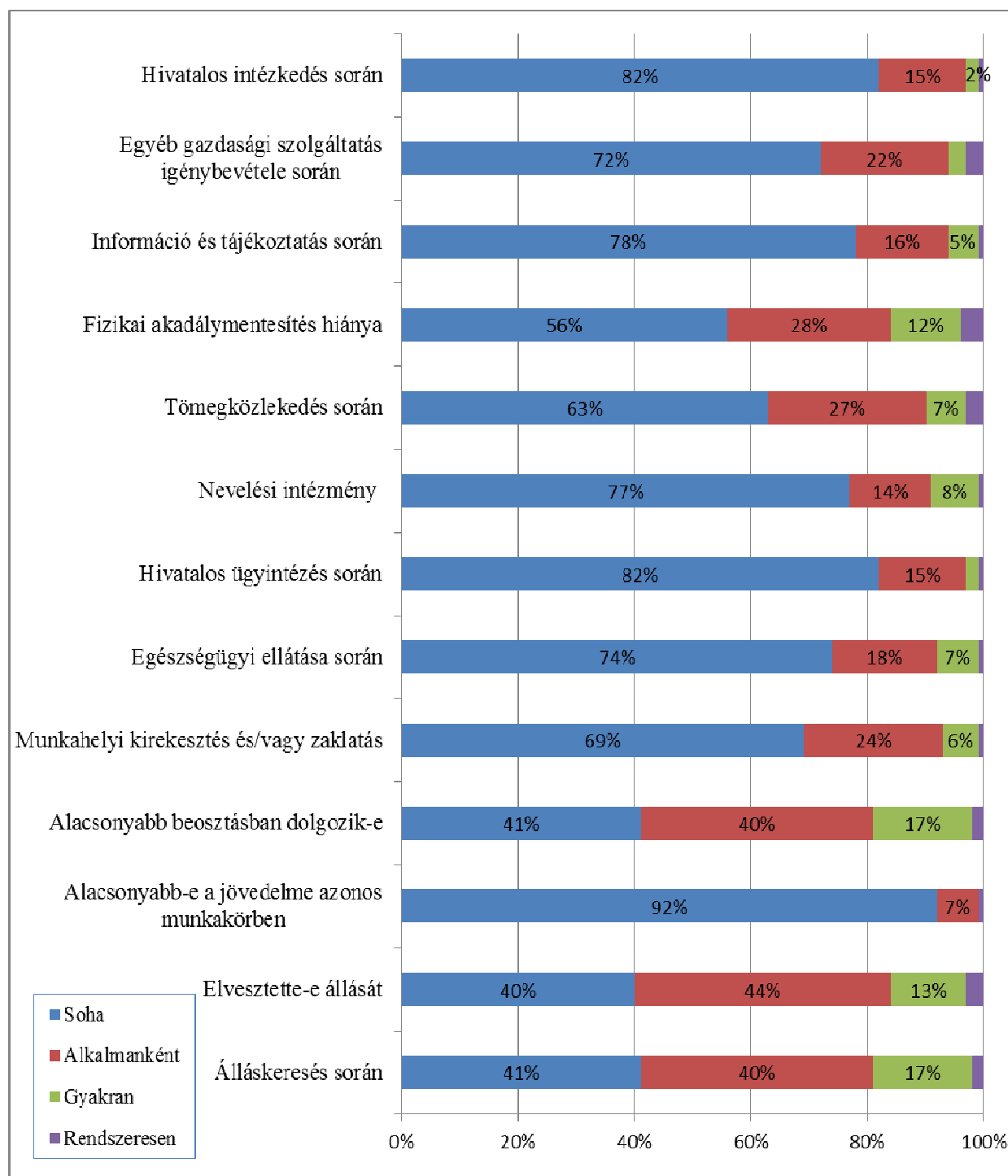
Esélyegyenlőtlenség észlelése a **fogyatékos** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

A fogyatékkal élők életét országos eredmények alapján is alátámasztható, hogy számos esélyegyenlőtlenséggel járó helyzet érheti, ez jellemző lehet álláskeresés során, illetve a munkahelyi beosztás esetén is. Mindezt a jelen adatok (59%) is alátámasztják. Ami azonban hangsúlyos hátrány az a fizikai akadálymentesítés hiány során megjelenő magas esélyegyenlőtlenségi arány, amely

össességében eléri az 59%-ot a válaszadók tapasztalatai szerint. Mindehhez közel azonos az aránya a tömegközlekedés során észlelt esélyegyenlőtlenségnek (56%).

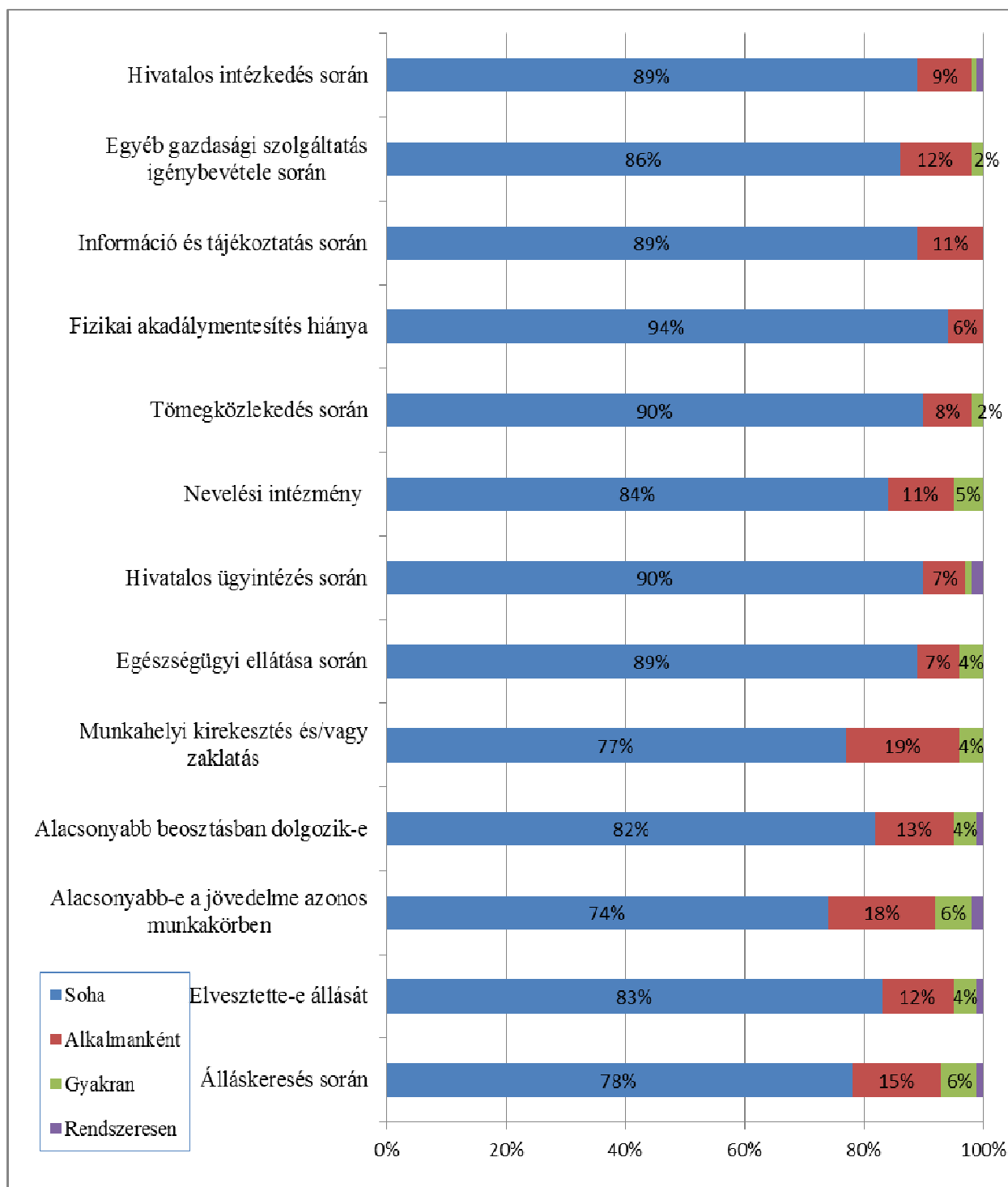
Esélyegyenlőtlenség észlelése az **egészségügyi állapot** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

Megoszló arányú az észlelt esélyegyenlőség az egészségügyi állapotra vonatkozóan, láthatóan magas az esélyegyenlőségi arány hivatalos intézkedés, ügyintézés, valamint az alacsonyabb jövedelem

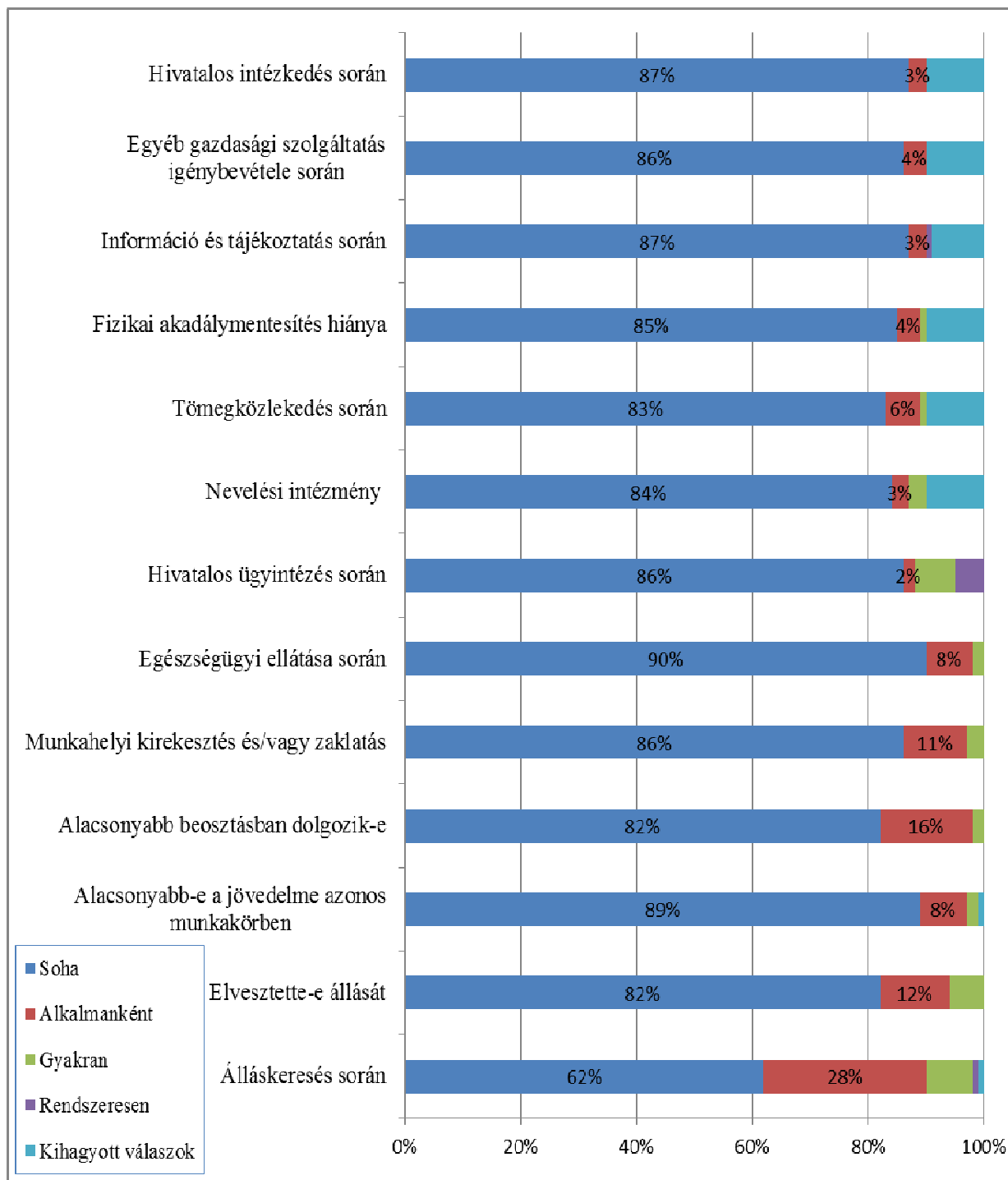
azonos munkakörben kategóriák esetén. Ugyanakkor meghatározó a diszkrimináció az álláskeresés (59%), az alacsonyabb beosztásban való dolgozás (59%) során. Kiugró eredmény, hogy az egészségügyi állapot hatással van a munkahelyek elvesztésére, kifejezetten magas az egyenlőtlenségi arány (60%).

Esélyegyenlőtlenség észlelése a vallás vagy világnézet célcsoportjára vonatkozóan:

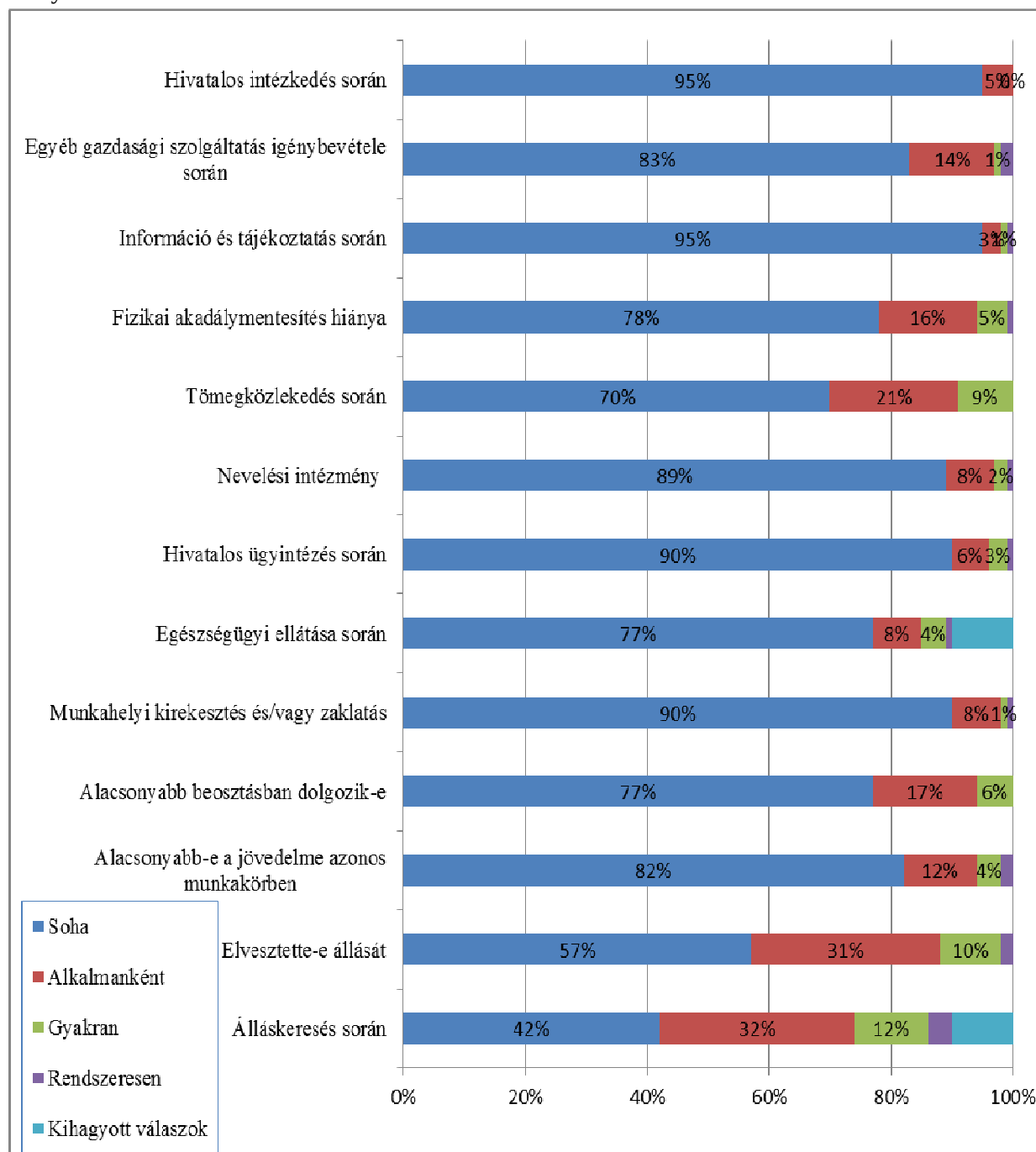
A workshop keretein belül megállapítást nyert, hogy a kevésbé látható, így könnyen megtapasztalható diszkriminációs célcsoport egyike a vallás, világnézet. Mindezt a magas esélyegyenlőséget mutató arányszámok is alátámasztják. Jellemzően az eltérő szituációkban inkább alkalmanként jelenik meg az esélyegyenlőtlenség ezen célcsoportot érintő formája.

Esélyegyenlőtlenség észlelése a **családi állapot** célcsoportjára vonatkozóan:

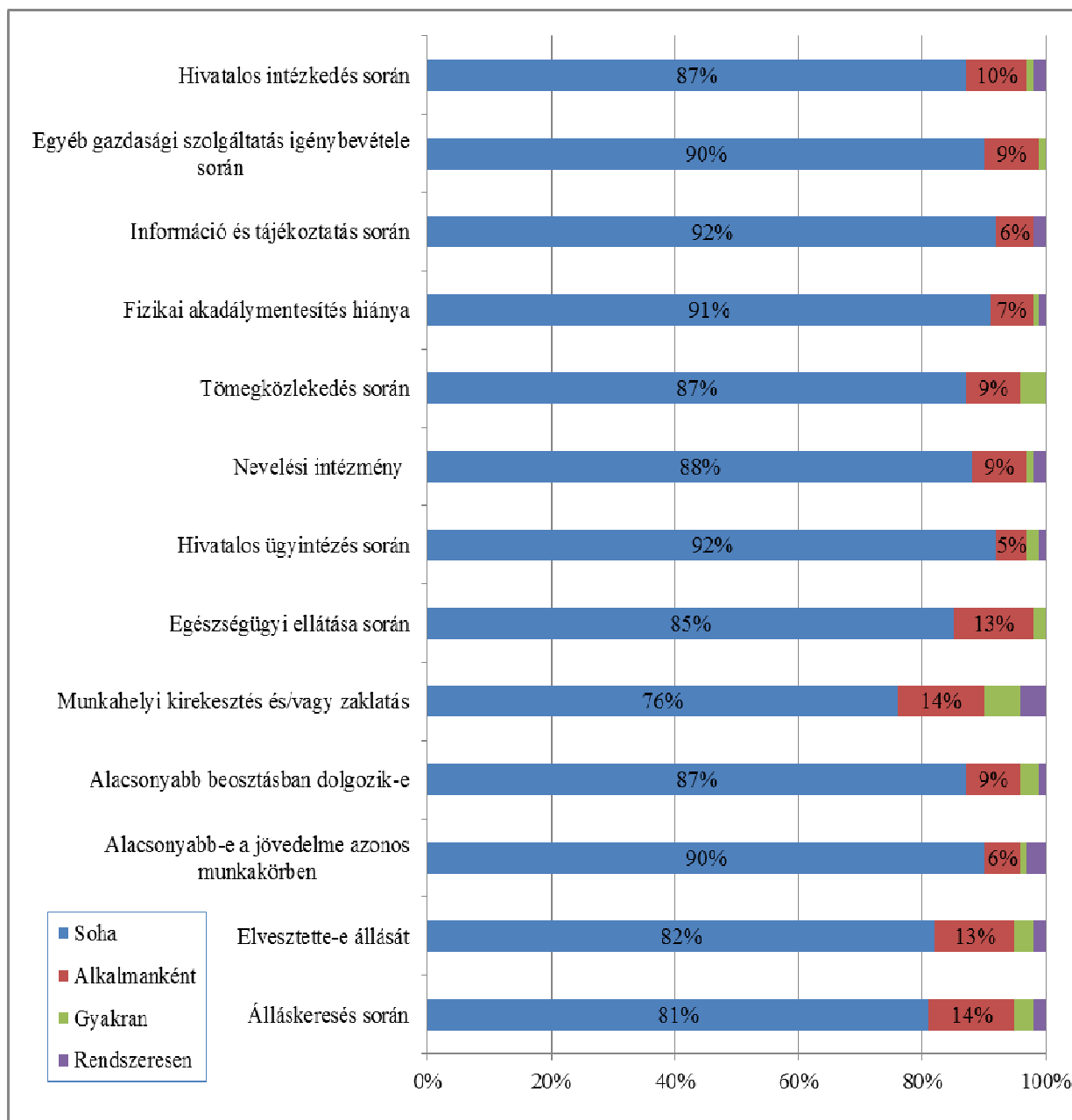
A családi állapotra vonatkozóan a kihagyott válaszok száma meglehetősen magas. Ugyanakkor látható, hogy kiugró eredmény kifejezetten az álláskeresés során jelenik meg, amely során összességében 48%-os az észlelt egyenlőtlenség. Figyelemfelkeltő eredmény, hogy a hivatalos ügyintézés során 5% rendszeresen tapasztal a családi állapotra vonatkozó diszkriminációt, mindazonáltal az összességében észlelt arány nem kimagasló.

Esélyegyenlőtlenség észlelése az anyaság (terhesség) célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban

Az Anyaság kifejezetten diszkriminatív célcsoportnak bizonyul álláskeresés–figyelembe kell venni a kihagyott válaszadási arányt- valamint az elveszített állások kapcsán. Alapvetően a célcsoportra vonatkozóan leginkább alkalmanként jelenik meg tapasztalt diszkrimináció, ugyanakkor egyes szituációk így például a tömegközlekedés, álláskeresés, elveszített állások esetén átlagosan 10%-os arányban gyakran észlelnek a válaszadók esélyegyenlőtlenséget.

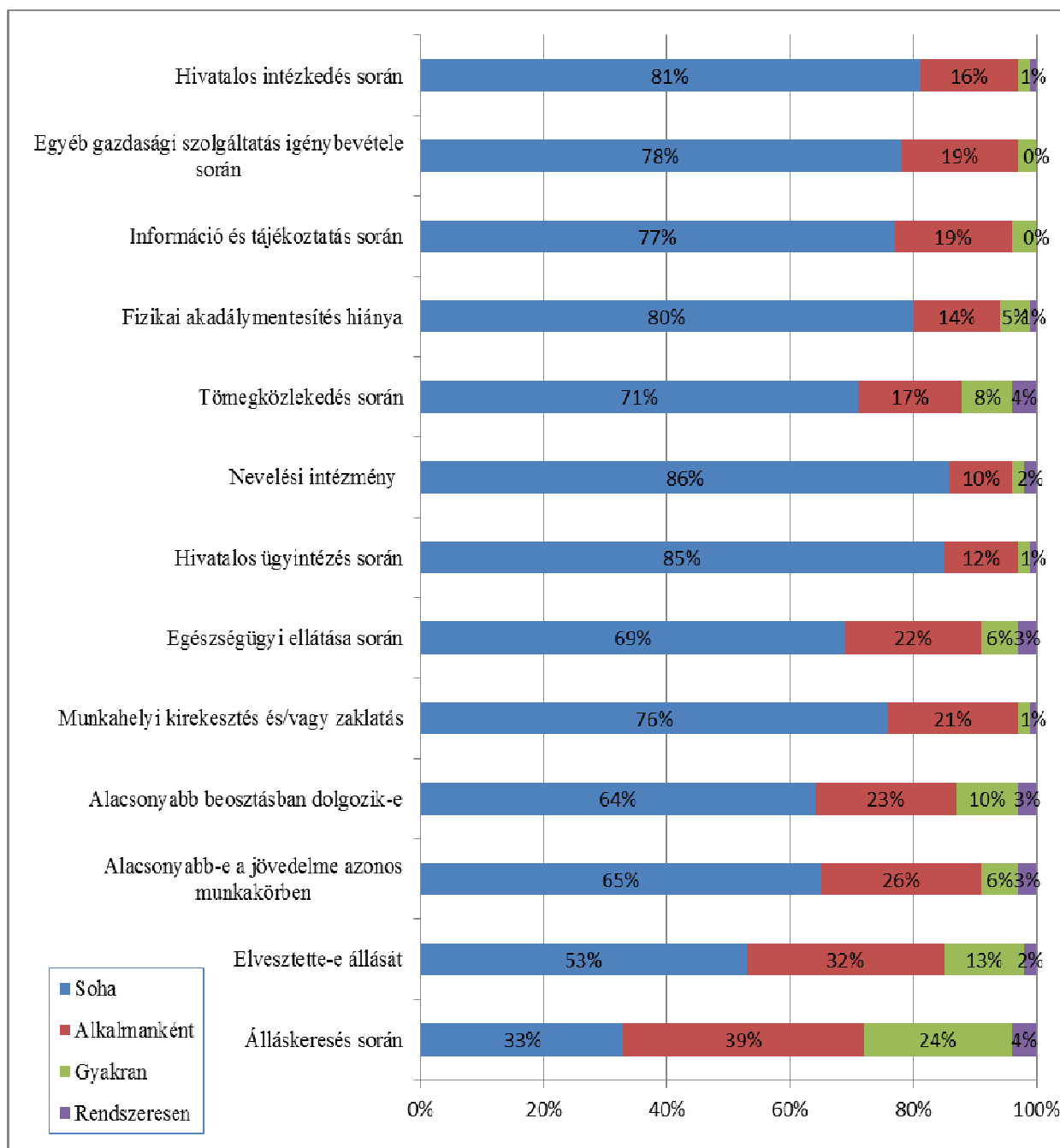
Esélyegyenlőtlenség észlelése a **szexuális beállítódás** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

A vallás és világnézet mellett szintén kevésbé megnyilvánuló csoport a szexuális beállítódás. Magas az esélyegyenlőség minden szituáció esetén (több mint 70%), további pozitívum az is, hogy az észlelt

egyenlőtlenség is leginkább alkalmanként fordul elő (közel 10%). 4%-os a célcsoportot érintő gyakori megkülönböztetés tömegközlekedés esetén, 6% munkahelyi kirekesztés, vagy zaklatás esetén. Ez utóbbi helyzetben a rendszeresnek jelölt kategória aránya 4%.

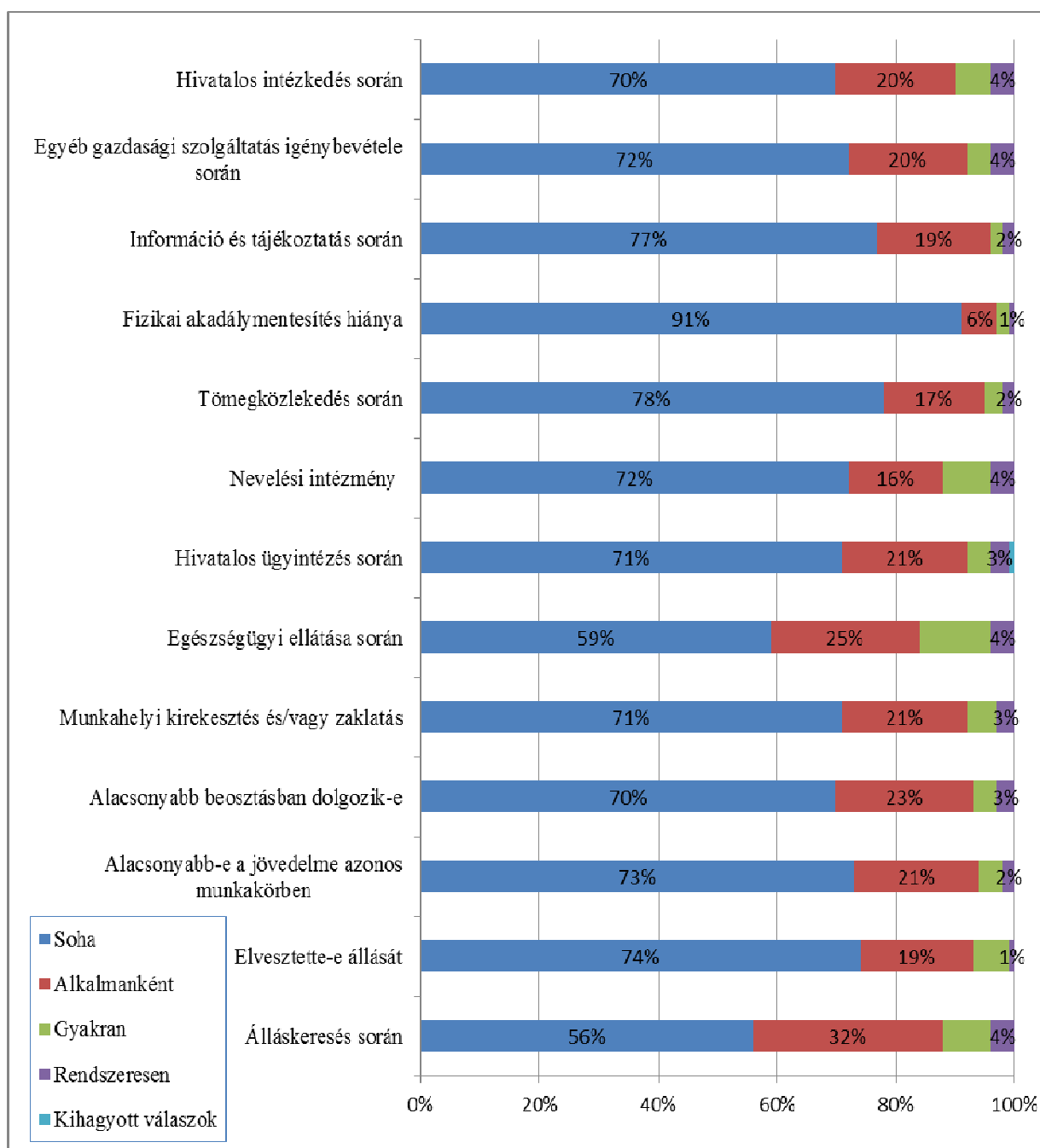
Esélyegyenlőtlenség észlelése **az életkor** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

Az összes célcsoportot tekintve az életkor bizonyul a legmeghatározóbbnak az álláskeresést tekintve, amely esetben a válaszadók 39% -a szerint alkalmanként, 24%-a szerint gyakran és 4%-as szerint rendszeres a diszkrimináció, amely összesen 67%. További rendkívül diszkriminatív az életkor miatt

elveszített állás helyzete is, amely során összesen közel 50%-os a tapasztalt egyenlőtlenség. A rendszeres életkorra vonatkozó megkülönböztetés jellemző a tömegközlekedés (4%), az egészségügyi ellátás (3%), valamint az alacsonyabb beosztásban, vagy alacsonyabb jövedelemért történő munkavégzések esetén (3%).

Esélyegyenlőtlenség észlelése a **társadalmi, vagyoni helyzet** célcsoportjára vonatkozóan százalékos arányban:

A társadalmi, vagyoni helyzetre vonatkozóan jelent meg a válaszadásokban legjellemzőbben a rendszeres értékelés. A válaszadók a szituációk mindegyikében alacsonyabb százalékban (1-4%)

rendszeresen tapasztalnak megkülönböztetést. Kifejezetten meghatározó az egészségügyi ellátás, ahol 41%-os, valamint az álláskeresés, amely során 34%-os az összes észlelt egyenlőtlenség. Ugyanakkor a legtöbb megadott élethelyzetben inkább az esélyegyenlőség dominál a társadalmi, vagyoni helyzetre vonatkozóan.

7. Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének Intézkedései

Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programterve négy részből áll:

1. Jövőkép, küldetés
2. Járási szintű megoldási lehetőségek és javaslatok
3. A Járási Esélyteremtő Programterv stratégiájának prioritásai
4. Megvalósítás és legitimáció

7.1. Jövőkép és küldetés

Az Orosházi járás és települései elkötelezettek az esélyegyenlőségi helyzet további fejlesztése és az elért eredmények megtartása és megóvása mellett. A járás településeinek közös küldetése, hogy a Járás Esélyteremtő Programterve helyzetelemzése alapján feltárt esélyegyenlőtlenség csökkentésére közös erőfeszítéseket tegyen:

- Elsősorban a saját működésének összehangolása révén. Ennek érdekében feltárja és mozgósítja belső forrásteremtő képességeit (levelezőlista, közös adatbank, információáramlás segítése, célcsoportok tájékoztatása, stb.)
- Másodsorban más potenciális partnerekkel keresi az együttműködési lehetőségeket (szponzorok, civil szervezetek, vállalkozások) további külső források előteremtése révén.
- Harmadsorban pályázati lehetőségekkel továbbra is élni kíván, hogy ez által további esélyteremtő megoldásokat biztosítson saját lakosai és a jövőbeli nemzedék számára.

Összegezve, a legsúlyosabb megoldandó problémák járási szinten, amelyek megoldása elősegítheti az esélyegyenlőség megteremtését:

- A kistélepüléseken a munkahelyek kevés száma
- Kedvezőtlen demográfiai mutatók és a fiatalok elvándorlása (Szeged, Budapest, stb.)
- Oktatási intézményekben nem kap jelentős szerepet „fókusz” az esélyegyenlőség témaköre
- Középkorúak és az alacsony iskolai végzettségűek továbbtanulási, iskolába járási lehetőségeinek hiánya
- Fogyatékkal élők munkába járása és ügyintézése során probléma, a tömegközlekedés hiányosságai, különösen nyári menetrendnél.

- Idősek elmagányosodása és az ellátás túlterheltségéből fakadó ellátatlanság.
- Társadalmi és egyéni szinten is megjelenő előítélet, továbbá az elfogadás és empátia hiánya.
- A célcsoportokat érintő tájékoztatás és információ hiány.

Esélynövelő intézkedések a járás kiemelt célcsoportjai szerint

Fogyatékkal élők számára:

- Érzékenyítő programok szervezése iskolákba (látogatások 6-8 alkalommal, 3-4 fő alkalomként), kik bemutatják saját magukat (kerekesszékes, művégtagos, gyengén látók, vak, siket emberek), hogyan élnek
- Hivatalokban a lehetőségekhez mérten legyen jeltolmács vagy az ügyintéző tudjon jelelni
- Fogyatékkal élő személyek bentlakásos intézményének megvalósítása, mellyel speciális igényeiknek eleget lehet tenni. Ennek létrehozása pályázati lehetőségek segítségével
- Akadálymentesítés. Az önkormányzatok középületei nem akadálymentesítettek, a közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítése folyamatosan szükséges a közfoglalkoztatás keretein belül, illetve pályázati úton

Gyermekek számára:

- Iskolai állandó szociális munkás biztosítása
- Preferált legyen az iskolák fogadókészsége a fogyatékkal élők részére, például kortársakkal való közös programok szervezése (kortárs segítők)
- Érzékenyítő programok ún. kezelhetetlen gyerekek, romák, fogyatékkal élők integrálásának elősegítésére. Heterogén csoportok, a szegregáció mentesség érdekében.

Romák és mélyszegénységben élők számára:

- Gazdálkodási, életvezetési felvilágosítások, képzések szervezése
- Klubok szervezése gyerekneveléssel, életvitellel kapcsolatban
- Szociális bérletlakások építése, energetikai fejlesztése

Nők számára:

- A kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérését segítheti, ha az önkormányzat hosszútávon biztosítja a gyermekek nappali ellátását
- A nők társadalmi szerepvállalását segíti, hogy több helyi civil szervezet irányításában vállalnak szerepet a nők, ezáltal nagy befolyásuk van a közösség civil közösségi életének alakulására.

- A gyermekintézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) nyitva tartása megfelelő legyen ahhoz, hogy az édesanyák munkát tudjanak vállalni
- Családi bölcsőde, napközi működésének támogatása

Idősek számára:

- Bentlakásos intézményrendszer felújítása
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítettségének növelése
- Közösségi terek fejlesztése fogyatékkal élők, idősek célcsoportjának esélyegyenlősége javítása céljából
- Bűnmegelőzés: Az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban a tájékoztató jellegű és preventív előadások szervezése
- Az idős lakosság elszigetelődésének megakadályozásában hasznos lehet kirándulások szervezése, fellépések látogatása, valamint olyan programok szervezése, ami generációkat köt össze. Az idősebbeket az önkéntes tevékenységekbe is be lehet vonni, akár beszélgetőtársként, akár felolvasóként.
- Idősek informatikai képzése Idősek célcsoportjának esélyegyenlősége javítása céljából

7.2. Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programterv kerekasztalának stratégiai prioritásai

- Szervezett, összehangolt kommunikáció adott területen a hivatal, az intézmények, a civil szervezetek közreműködésével
- Szervezetek közötti információáramlás fejlesztése és a kapcsolattartás segítése levelezőlista létrehozásával: A civil szervezetek, és az önkormányzatok közötti kommunikációs nehézségek áthidalására egy levelezőlista létrehozása javasolt. Célszerű lehet a járási esélyteremtő program létrehozásában résztvevő szervezetek számára egy külön levelezőlista létrehozása is.
- Tájékoztató kiadványok elkészítése, amelyből hasznos információkat, elérhetőségeket ismerhetnek meg a résztvevők.
- Egészségügyi szűrések: A szűrések alul látogatottságával kapcsolatosan megoldás lehet, ha ezeket a szűrővizsgálatokat más, közösségi programokba integrálják.
- Civil szervezetek együttműködése: A kapcsolatokat erősítheti, és a tagok aktivitását is elősegítheti közös pályázati lehetőségek felkutatása, közös projektek szervezése. Maga a pályázatírás, és az elszámolás is olyan feladat, amiben az együttműködés jelentős előnyt biztosít.
- Fizikai akadálymentesítés és infokommunikációs akadálymentesítés

- Érzékenyítés- szemléletformálás céljából alkotóverseny meghirdetése általános iskola felső tagozata, illetőleg középiskolások részére. Az alkotások film, rajz egyéb ábrázolási technikákkal. A pályázatok elbírálója a kerekasztal tagjai.
- Lehetőségekhez mérten körjáratok a települések között (eü. szolgáltatások elérése céljából, Nevelési Tanácsadóhoz könnyebb eljutás) Idősek célcsoportjának esélyegyenlősége javítása céljából
- MÁK, NRSZH, stb. adatkérés a fogyatékkal élők és más hátrányos helyzetben lévő célcsoportok megismerése céljából
- Internetes felület kialakítása (felmondani hasznos információkat, alapvető fogalmak, krízisvonalak, elérhetőségek elhelyezése: civil szervek, jogsegély pontok, buszmenetrendek, hol közlekedik mozgáskorlátozott busz, mely épületek akadálymentesek,) fogyatékkal élők esélyegyenlősége javítása céljából
- Közfoglalkoztatás során megtermelt termékek feleslegeinek a járás települései egymás közötti értékesítésének lehetősége roma és mélyszegénységben élők esélyegyenlősége javítása céljából
- Külső-belső kommunikáció biztosítása
- Jogi tanácsadás kapacitása bővítése lehetőségének megvizsgálása
- Egyeztetés a DAK-kal a bérletkiváltással összefüggésben
- MÁV-val történő egyeztetés egyes járatokon rámpa, DAK-kal történő egyeztetés alacsony padlózatú busz járat feltüntetése.

7.3. Megvalósítás és legitimáció

Biztosítani kell, hogy a járás minden lakója, a települések intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Orosházi Járás Esélyteremtő Programterve.

Monitoring

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatni szükséges a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a települések tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének kerekasztala által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozza a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására a önkormányzatok összehangolt honlapja áll rendelkezésre.

Az eredményekre felhívja a figyelmet a települési önkormányzatok és intézményeinek különböző rendezvényein, beépíti kiadványaiba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának

fontosságát igyekszik megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Köteleességek és felelősség

A Járási Esélyteremtő Programterv végrehajtása során az Orosházi Járási Esélyteremtő Programterv megalkotására összehívott kerekasztal tagjai vállalják, hogy

- Folyamatosan együttműködnek a meghatározott célok elérése érdekében,
- Biztosítják, hogy a járás minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Járási Esélyteremtő Programterv.

Érvényesülés, módosítás

A járási esélyteremtő programtervet 5 évre kell tervezni. Időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását át kell tekinteni, és a járási esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének kerekasztala saját hatáskörben dönt a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével az esedékes felülvizsgálat idejéről

Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervet mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének társadalmi és szakmai vitája megtörtént.

Az észrevételek beépültek a Orosházi Járás Esélyteremtő Programterv megvalósítandó feladataiba.

Ezt követően a Járási Esélyteremtő Programterv megalkotására megalakult kerekasztal tagjai az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervet megvitatták és elfogadták.

A Orosházi Járás Esélyteremtő Programterv megalkotására összehívott kerekasztal jóváhagyása a Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének elválaszthatatlan részét képezi.

„Az ember nem csak azért felelős, amit tesz, hanem azért is, amit nem tesz meg.”

Prótagorasz

8. Mellékletek

1. melléklet: Kapcsolódó EU és nemzeti stratégiák

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt esélyegyenlőségi programok kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

Az EU 2020 stratégia¹

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020- ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program²

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia³

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek –

¹ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

² Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

³ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁴

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁵

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009- 2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

⁴ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdnet.hu

⁵ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2. melléklet: Észlelt hátrányos megkülönböztetés

Az alábbi területeken személyekkel, csoportokkal kapcsolatosan észlelte-e negatív megkülönböztetést vagy bánásmódot a felsorolt tulajdonságok, sajátosságok miatt a járás területén.

0 Nem, még soha 1 Alkalmanként 2 Gyakran 3 Rendszeresen

[illegible]

13.	Hivatalos intézkedés során (rendőri igazoltatás, hivatalos ellenőrzés NAV, stb)													
14.	Egyéb helyzet ...													
15.	Egyéb helyzet ...													

Nem

- ☐ férfi
☐ nő

Korcsoport

- ☐ 18–27 éves
☐ 28–37 éves
☐ 38–47 éves
☐ 48–62 éves
☐ 63–99 éves

Iskolai végzettség

- ☐ Kevesebb, mint nyolc osztály
☐ Általános
☐ Szakmunkásképző
☐ Középfok
☐ Felsőfok

Település

- ☐ Békéssámson
☐ Csanádapáca
☐ Gádosros
☐ Kardoskút
☐ Nagyszénás
☐ Orosháza
☐ Pusztaföldvár
☐ Tótkomlós

3. melléklet: Az Orosházi járás esélyegyenlőségi problémáira

Problémák	Fejlesztési célok	Békéscsaba	Csanádapáca	Gádos	Kardoskút	Nagyszénás	Orosháza	Pusztaföldvár	Tótkomlós
Infrastrukturális hiányosságok, amelyek nehezítik az egészségügyi és szociális ellátást	Egészségügyi és szociális ellátás infrastrukturális fejlesztése	X		X					
Nehezen vagy egyáltalán nem megközelíthető helyszínek és nehezen elérhető információk	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés	X	X	X	X	X	X	X	X
Az idősok ellátásánál növekvő létszám (keves férőhely) és speciális igények	Idősok bentlakásos férőhelyének bővítése és korszerűsítése			X			X		
Egyedül élő idősok kiszolgáltatott helyzete és fokozott veszélye az áldozattá válásnak	Közbiztonság megteremtésének érdekében figyelőrendszer kiépítése								X
Magas fenntartási költségek a középületek esetében	Középületek energetikai felújítása	X					X		
Hiányos és rosszminőségű úthálózat	Közlekedési utak minőségének javítása, úthálózat fejlesztése	X				X			
Több településen nincs kerékpárút vagy nincs összekötve másik településsel	Kerékpárutak fejlesztése				X	X			
A közösségi közlekedés nem felel meg a szükségleteknek	Közösségi közlekedés fejlesztése pl. Buszváró korszerűsítése, stb.					X			
A gyengülő, hiányos kapcsolatok és közösségei összetartás	Közösségi terek és programok fejlesztése						X		X
Magas a munkanélküliség	Munkahelyek létesítése	X	X	X	X	X	X	X	X
Alacsony képzettségű munkanélküliek	Munkanélkülieknek képzési programok biztosítása								X

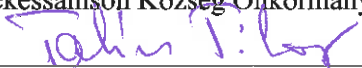
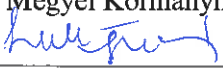
A felzárkóztatás és tehetséggondozás egyre nagyobb erőforrásokat igényel	Oktatási és közművelődési programok a felzárkóztatás és tehetséggondozás érdekében									X
A szabadidő hasznos és értelmes eltöltése sokak számára nehézség	Sport és szabadidő központ létrehozása									X
Egyre nagyobb az igény a szociális bérlakásokra	Szociális bérlakások létrehozása							X		X
Speciális igények és elvárások megjelenése a szociális ellátásban	Szolgáltatási paletta fejlesztése					X				

9. Felhasznált irodalom

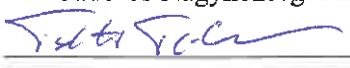
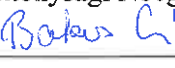
1. A foglalkoztatottság és a munkanélküliség regionális különbségei (2012 2013. július), KSH
2. Allport, G.: (1999.) Az előítélet. Osiris Könyvkiadó, Budapest,
3. Atkinson, R. L.; Atkinson, R. C.; Smith, E. E.; Bem, D.J.; Nolen-Hoeksema, S. : (1995)
Pszichológia. Osiris Könyvkiadó, Budapest,
4. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. ÉVI CXXV.
Törvény alkalmazása (2014) Egyenlő Bánásmód Hatóság, tananyag
5. BÉKÉS MEGYE STATISZTIKAI ÉVKÖNYVE INTERNETES MELLÉKLETTEL (2012)
6. Bodrogi B. (2011.) A diszkrimináció elleni küzdelem módszerei. Magyar Helsinki Bizottság,
Budapest,
7. Feladatellátási intézményhálózat működtetési köznevelés-fejlesztési terv (2013-2018), Békés
megye Oktatási Hivatal
8. Globális nevelés a középiskolában (2011) Az esélyegyenlőség és a társadalmi különbségek
témájának feldolgozása Módszertani segédanyag pedagógusoknak
9. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/132/beke132.pdf>
10. <http://www.oroshaza.hu/2013/07/08/altalanos-gazdasagi-adatok/>
11. <https://hu.wikipedia.org/wiki/Orosh%C3%A1za>
12. KSH (2013) Békés Megye Számokban
13. KSH (2013) Magyarország járásai
14. Megváltozott munkaképességűek a munkaerőpiacon (2012. május), KSH
15. Sándor Judit (2009) Esélyegyenlőségről általában, esélyegyenlőségi prioritások, tanulmány
16. TÁMOP 5.5.1/A-10/1-2010-0024 “Jó pályán! Jó gyakorlatok továbbfejlesztése és alkalmazása
a munkaerő-piaci integrációért és esélyegyenlőségért” Munkaerőpiaci helyzetkép az Dél-
alföldi régióban, Disszeminációs cikk

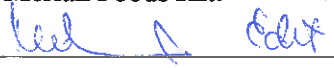
J E G Y Z Ó K Ö N Y V

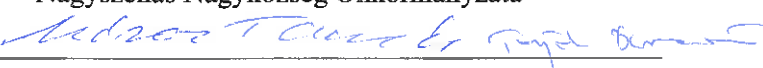
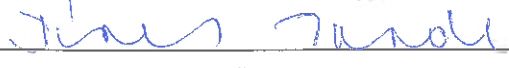
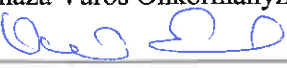
Az Orosházi Járás Esélyteremtő Programterve 2015. augusztus 07. napján egyhangúlag elfogadásra került az Orosházi Járás Esélyteremtő Programtervének kerekasztala által. Az elfogadás ténye az alábbi aláírásokkal kerül igazolásra.

- Békéssámson Község Önkormányzata

- Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala

- Békés Megyei Vakok és Gyengénlátók Orosházi Körzeti Csoportja

- Csanádapáca Község Önkormányzata

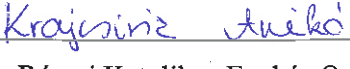
- Gádosor Nagyközség Önkormányzata

- Jótékonyági Nőegylet Egyesület

- Kardoskút Község Önkormányzata

- Merian Foods Kft.

- Mozgáskorlátozottak Orosháza és Vidéke Egyesület

- Nagyszénás Nagyközség Önkormányzata

- Orosháza Város Önkormányzata

- Orosháza Város Önkormányzata Egységes Szociális Központ

- Orosháza Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

- Orosháza Város Román Nemzetiségi Önkormányzata

- Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat

- Pusztaföldvár Község Önkormányzata

- Római Katolikus Egyház Orosházi Esperesi Kerület

- Szegedi SZEFO Zrt.

- Tótkomlós Város Önkormányzata
